

ΠΑΝΟΥ Γ. ΚΕΡΑΣΣΩΤΗ
Κλωστούφαντουργού - Μηχανικού
τ. Βουλευτού Ἀθηνῶν

Ο ΘΡΥΛΟΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΡΡΕΙ

**Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΑΣ
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΑΣΜΟΒΙΩΤΟΣ**

ΑΘΗΝΑΙ 1955

ΠΑΝΟΥ Γ. ΚΕΡΑΣΣΩΤΗ
Κλωστοϋφαντουργού - Μηχανικού
τ. Βουλευτού Ἀθηνῶν

Ο ΘΡΥΛΟΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΡΡΕΙ

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΑΣ
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΑΣΜΟΒΙΩΤΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ 1955

ΠΩΣ ΕΙΔΕ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΤΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

ΠΛΑΝΑΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΝΟΗΣΕΙΣ

ΤΙ ΕΓΡΑΨΕ Η "ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ," ΤΗΣ 20/10/55

«Οι Βιομήχανοι κλωστοϋφαντουργίας ζητοῦν αύξησιν τῶν δασμῶν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰδῶν τοῦ κλάδου των, διότι, λέγουν, αἱ εἰσαγωγαὶ ἔφθασαν τὰ 13 ἑκατομμύρια δολλάρια ἑτησίως, με ἀποτέλεσμα νὰ ὑποστοῦν σοβαρὸν καὶ ἐπικίνδυνον ἀντίκτυπον αἱ ἐγχώριοι βιομηχαναί. Οὔτε προκαταλήψεις ἔχομεν κατὰ τῆς βιομηχανίας, οὔτε πιστεύομεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἠμπορεῖ νὰ ἀντέχη ἐπ' ἀπειρον εἰς τὴν πολυτέλειαν τῆς τελείως ἀνεξελέγκτου ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν. Ἄλλ' ἡ ἔννοια τῆς δασμοβιώτου βιομηχανίας καὶ φυσικῶς προκαλεῖ τὴν ἀντιπάθειαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ὁ ὁποῖος θὰ κληθῆ νὰ τὴν πληρώσῃ καὶ οἰκονομικῶς νοσηρὰ εἶναι. Θὰ ἔπρεπε, συνεπῶς, οἱ ζητοῦντες τὴν αύξησιν τῶν δασμῶν νὰ ἐξηγήσουν προηγουμένως εἰς τὴν κοινὴν γνώμην διατί δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιμετωπίσουν τὸν ἐξωτερικὸν ἀνταγωνισμὸν ὅταν αἱ βιομηχαναί των ἀπολαμβάνουν τῶν πλεονεκτημάτων εὐθηνῶν ἐγχωρίων πρώτων ὑλῶν καὶ χαμηλῶν ἡμερομισθίων».

ΤΙ ΕΓΡΑΨΕ Η "ΕΣΤΙΑ," ΤΗΣ 24/10/55

«Μὲ ἀστυνομικὰ αὐτόχρημα μέτρα κατηργήθη, ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου, τὸ καθεστῶς τῆς ἐλευθέρου οἰκονομίας,

τὸ ὁποῖον διαδεχθὲν τὸ Κράτος-Μπακάλην, κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς Κυβερνήσεως Παπάγου, ἐχαιρετίσθη ὡς τὸ βασικώτερον μέτρον τῆς οἰκονομικῆς ἐξυγιάνσεως τῆς χώρας : «Ἡ ἐλευθερία τῶν εἰσαγωγῶν—εἶπε προχθὲς ἡ Κυβέρνησις—ἀποτελεῖ πάντοτε δόγμα δι' αὐτήν»· ἀλλ' ἤδη, διὰ νὰ εἰσαχθοῦν ἐλευθέρως ἐμπορεύματα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, παραγόμενα ὡς βιομηχανικὰ προϊόντα καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἀπαιτεῖται ἢ ὑπὸ τῶν εἰσαγωγέων προκαταβολὴ ὀλοκλήρου τῆς ἀξίας των, ἀπαιτεῖται τούτέστι χρῆμα πολὺ, τὸ ὁποῖον πάλιν τὸ Κράτος, ὡς ρυθμιστὴς τῆς πιστοδοτήσεως, ἀρνεῖται νὰ χορηγήσῃ ! Τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο «Εἶν' ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ γράφῃ», ἐφαρμόζεται σήμερον, ὡς πρόγραμμα οἰκονομικόν : Εἶναι ἐλεύθεροι αἱ εἰσαγωγαὶ φθάνει μόνον. . . νὰ μὴ γίνεται καμμία εἰσαγωγή ! Ἐλήφθη δὲ τὸ μέτρον—μᾶς λέγει ὁ μόλις ἀνατέλλων νέος οἰκονομικὸς μας ἀστήρ, ὑπουργὸς τοῦ Ἐμπορίου—διότι «σοβαροὶ κλάδοι» τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας ἤρχισαν περιορίζοντες τὰς ἐργασίας των, λόγῳ τῆς εἰσαγωγῆς ὁμοειδῶν προϊόντων καὶ ἠπειλεῖτο, τάχα, ὀξύτατον πρόβλημα ἀνεργίας !

Καὶ ὁ μὲν αὐθάδης αὐτὸς ἐκβιασμὸς εἰς βᾶρος τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ ἀπετολμήθη, ὡς γνωστὸν, ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς μπακαλικῆς πολιτικῆς, χωρὶς τὸ Κράτος νὰ ὑποκύψῃ καὶ χωρὶς οὔτε ἡ παραγωγή τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων νὰ περιορισθῇ—ἀντιθέτως, ὁ δείκτης πιστοποιεῖ σημαντικὴν αὐξησιν—οὔτε νὰ ὀξυνθῇ τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας, τὸ ὁποῖον, ἀντιθέτως πάλιν, σημαντικῶς ὑπεχώρησεν. Ἄν ὑπέκυψε, συνεπῶς, ἡ Κυβέρνησις, τοῦτο δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς πραγματικῆς καταστάσεως, ἀλλ' εἰς τὴν πλήρη ἐπικράτησιν τῶν βιομηχάνων, οἱ ὁποῖοι βαρέως ἔφερον ὅτι, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1953, ἐξέλιπε δι' αὐτοὺς τὸ καθεστῶς τοῦ ἀνέτου καὶ καθ' ὑπερβολὴν πλουτισμοῦ. Διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι βιομηχανία ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον δασμοβίωτοι ἀποτελοῦν περιττὸν βᾶρος διὰ τὴν χώραν, θὰ ἴσκει καὶ μόνον ἓνα ἐλάχιστον ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ δασμοῦ τῶν εἰσαγω-

γῶν, διὰ νὰ καταβάλλεται ἐν ἐπίδομα ἀνεργίας εἰς τοὺς τυχόν ἀπολυομένους ἐργάτας των ἢ διὰ νὰ δοθῇ ὑπὸ αὐστηρὸν ἔλεγχον ἓνα δάνειον εἰς ἐκείνας ἐκ τῶν βιομηχανιῶν, ποὺ θὰ ἠδύναντο νὰ καταστοῦν βιώσιμοι, δι' ὀρθολογιστικῆς αὐτῶν ἀνασυγκροτήσεως. Ἄλλὰ τότε τί θὰ ἐγίνετο ὁ πλουτισμὸς τῶν κηφήνων ; . . .».

ΤΙ ΑΠΑΝΤΑ ΕΠ' ΑΥΤΩΝ Ο Κ. ΠΑΝΟΣ ΚΕΡΑΣΣΩΤΗΣ

ΑΛΟΓΙΣΤΟΣ ΔΙΑΙΩΝΙΣΙΣ ΜΙΑΣ ΠΛΑΝΗΣ

Ἐφορμὴν εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος τεύχους δίδουν τὰ δύο ἀνωτέρω παρατεθέντα σχόλια τῆς «Ἐλευθερίας» καὶ τῆς «Ἐστίας», «σχετικῶς μὲ τὴν πρόσφατον αἴτησιν τῶν Βιομηχάνων περὶ πιστοδοτήσεως των, περὶ αὐξήσεως τοῦ Δασμολογίου καὶ περὶ περιορισμοῦ τῆς τελείως ἀνεξελέγκτου ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν». Εἰς τὰ σχόλια αὐτὰ τονίζεται — ἀπὸ τὴν «Ἐλευθερίαν» εἰδικῶς — ὅτι «ἡ ἔννοια τῆς δασμοβιώτου βιομηχανίας καὶ φυσικῶς προκαλεῖ τὴν ἀντιπάθειαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ οἰκονομικῶς νοσηρὰ εἶναι». Ἀπὸ δὲ τὴν «Ἐστίαν» ὅτι «Αἱ βιομηχανίαι εἶναι δασμοβίωτοι καὶ ἀποτελοῦν περιττὸν βᾶρος διὰ τὴν χώραν» κλπ.

Εἰς τὸν σχηματισμὸν τοιούτων πεπλανημένων ἀντιλήψεων εἰς βᾶρος τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ εἰδικώτερον τῆς Κλωστοῦφαντουργίας συνετέλεσαν πολλοὶ παράγοντες :

Πρῶτον ἡ Διοίκησις τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων,

ἢ ὅποια χρέος εἶχε νὰ διαφωτίσῃ καὶ τοὺς ἀρμοδίους καὶ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν διὰ συγκεκριμένων καὶ πραγματικῶν στοιχείων ὅτι ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία δὲν στηρίζει τὴν ὑπόστασίν της καὶ τὴν λειτουργίαν της ἐπὶ τοῦ προστατευτικοῦ Δασμολογίου. Ἄλλοι, ἐντελῶς διαφορετικοί, συντελεστοὶ ἐπιδροῦν ἐπὶ τοῦ κόστους τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, ἄγνωστοι τελείως εἰς τὴν ξένην βιομηχανίαν. Ὡς εἶναι ἐπὶ παραδείγματι ὁ ὑπερδυσανάλογος τόκος, αἱ καταπληκτικαὶ παντοῖαι ἐπιβαρύνσεις ὑπὲρ τρίτων, κ.ἄ.

Δεύτεροι ὑπεύθυνοι εἶναι οἱ ἔχοντες εἰδικὰ συμφέροντα νὰ δυσφημίσουν τὴν ἑλληνικὴν βιομηχανίαν διὰ ν' ἀποκομίσουν οἱ ἴδιοι ὀφέλη ἀπὸ τὴν ἀλόγιστον καὶ ἀνεξέλεγκτον ἐλευθερίαν τῶν εἰσαγωγῶν. Καὶ εἶναι γνωστὸν κατὰ ποῖον τρόπον καὶ ποῖα εἶδη εἰσάγονται κατὰ παράβασιν καὶ τῶν στοιχειωδεστέρων προστατευτικῶν ὄρων τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας, πρὸς μεγίστην βλάβην τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας καὶ τῆς ὅλης Δημοσιονομίας μας.

Τρίτοι ὑπεύθυνοι, οἱ καὶ πλέον ἐπικίνδυνοι, εἶναι οἱ εἴτε ἐξ ἀγνοίας εἴτε ἐκ σκοπιμότητος εἴτε ἐξ ἄλλων ἐλατηρίων κινούμενοι καλλιεργοῦν συστηματικῶς καὶ ἐπιτηδεῖως τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία— ἢ ὅποια ἐν τούτοις ὀφείλει τὴν προοδὸν της μόνον σχεδὸν εἰς τὴν ἰδίαν δραστηριότητα καὶ ζωτικότητά της καὶ ἢ ὅποια ἐπάλαισε καὶ παλαίει πρὸς χιλίους δύο ἀντιξόους παράγοντας—ζῆ μόνον χάρις εἰς τὸ προστατευτικὸν Δασμολόγιον. Ἐν τούτοις, ἡ ἀντίληψις αὕτη ἀδικεῖ τεραστίως μὲ τὸν πτωχοπροδρομισμὸν της

τὸν σοβαρώτερον κλάδον τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας, ὃ ὁποῖος κατώρθωσε, ἐκκινῶν ἀπὸ ἀπλᾶ χειρωνακτικὰ ἐργαστήρια, νὰ ἐξελιχθῆ εἰς πρώτης τάξεως οἰκονομικὸν ὄργανισμὸν, διαθέτοντα ἐργοστάσια καὶ ἐγκαταστάσεις ἐφάμιλλα τῶν εὐρωπαϊκῶν καὶ ἀποτελοῦντα σήμερον τὸ μόνον βάσιμον κάλυμμα τῆς οἰκονομικῆς μας ὄντοτης.

Ἄπειροι εἶναι αἱ πληγαὶ ποὺ ἐμποδίζουν σήμερον τὴν βιομηχανίαν μας νὰ ἀναπτυχθῆ φυσιολογικά, ὅπως συμβαίνει μὲ τὰς βιομηχανίας ἄλλων χωρῶν. Μία ἀπὸ τὰς πληγὰς αὐτὰς εἶναι καὶ ἡ παγκοίνως γνωστὴ λαθραία εἰσαγωγή—καθὼς καὶ ὑπὸ διάφορα ἄλλα προσχήματα—εἰς μεγάλην ἔκτασιν ὑφασμάτων, ἐτοιμῶν ἐνδυμάτων, καλτσῶν, ζέρσεϋ, ἢ ὁποῖα συντελεῖ εἰς τὸν ἄμεσον περιορισμὸν τῆς καταναλώσεως ἑλληνικῶν προϊόντων. Εἰς τὸν Πειραιᾶ ἡ ὁδὸς Φίλωνος μετεβλήθη εἰς ἀγορὰν ἀμερικανικῶν εἰδῶν. Πῶς εἰσάγονται αὐτά; Ποῖος ἐνδιεφέρθη διὰ τὸ ζήτημα αὐτό; Τί κρύπτεται ὀπισθεν τῆς φοβερᾶς ἀσυδοσίας καὶ τῆς φαινομενικῆς ἀδρανείας τῶν ἀρμοδίων; Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὀρθοποδήσῃ ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία;

Πιστεύω ἀπολύτως ὅτι ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία ἐπὶ ἴσοις ὅροις μὲ τὴν ἀντίστοιχὸν τῆς εὐρωπαϊκῆν, ἀπηλλαγμένη τῶν πάσης φύσεως ἀντιοικονομικῶν ἐπιβαρύνσεων, θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνταγωνισθῆ οἰανδήποτε εὐρωπαϊκῆν, ἀκόμη καὶ ἀμερικανικῆν, βιομηχανίαν, καὶ νὰ εἶναι ἐπαρκεστάτη τροφοδότις τῆς

ἑλληνικῆς καταναλώσεως καὶ νὰ δημιουργῆ καὶ περισσεύματα πρὸς ἑξαγωγήν.

Ζητεῖ μόνον κατανόησιν καὶ στοργὴν ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ μίαν σταθερὰν βιομηχανικὴν πολιτικὴν.

Ὡς πρὸς τὴν Κλωστοῦφαντουργίαν εἰδικῶς, τὴν ὁποῖαν ἀναφέρει τὸ σχόλιον τῆς «Ἐλευθερίας» παραπέμπω τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν συνημμένην μελέτην, ἀναλύουσαν ἐν πλάτει καὶ βάσει συγκεκριμένων στοιχείων τὸ ζήτημα τοῦ κόστους τῶν ἑλληνικῶν ὑφασμάτων.

Η ΑΝΕΡΓΙΑ

Σχετικῶς μὲ τὴν ἀνεργίαν, παραθέτω δύο σημειώματα τῆς «Ἐλευθερίας» 5-4-55 καὶ 29-10-55 χωρὶς σχόλια, αὐτὰ βέβαια μόνον διὰ τὴν «Ἐστίαν».

Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ

«Ἀπὸ τοὺς ἀνακοινωθέντας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν ἀριθμοὺς συνάγεται ὅτι κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη αὐξάνει σταθερῶς τὸ ἐξ Ἑλλάδος πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς ὑδρογείου μεταναστευτικῶν ρεῦμα. Οὕτω προπέρυσι μετηνάστευσαν 9.019, πέρυσι 17.787 καὶ ἐφέτος—κατὰ τοὺς δύο πρώτους μῆνας—2.875, προβλέπεται δὲ ὅτι θὰ ὑπερβοῦν τὰς 20.000 ἐκεῖνοι ποὺ θὰ μεταναστεύσουν ἐντὸς ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους. Ἡ ἀνησυχητικὴ αὐτὴ ἀποψίλωσις τῆς χώρας ἀπὸ ὑγιεῖς ἐργατικὰς δυνάμεις, συμπίπτει μὲ τὴν περίοδον τῆς διακυβερνήσεως τοῦ Συναγερμοῦ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ὁποῖου εἶχεν ὑποσχεθῆ ὡς γνωστὸν διὰ τοῦ ἔκτου ὅρου τοῦ «Συμβολαίου τῆς Θεσσαλονίκης» «ἐργασίαν εἰς ὅλους». . . (Ἐλευθερία» 5-4-55)

Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΚΛΩΣΤΟ-ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΩΝ

«Η Πανελλήνιος 'Ομοσπονδία 'Εργατοτεχνιτῶν Κλωστοῦφαντουργῶν εἰς ὑπόμνημά της πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τῶν προσφάτως ληφθέντων μέτρων διὰ τὰς εἰσαγωγὰς, διατυπώνει ἔντονον διαμαρτυρίαν διὰ τὸν προκαλούμενον ὑπὸ τῶν εἰσαγωγέων ἀδικαιολόγητον, ὡς τὸν χαρακτηρίζει, θόρυβον καὶ ἀναφέρει ὅτι λόγῳ τῆς εἰσαγωγῆς κλωστοῦφαντουργικῶν προϊόντων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν κλωστοῦφαντουργῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐμειώθη ἀπὸ 82.000 εἰς 32.000. Περαιτέρω τονίζεται ὅτι ἡ ἀπαιτούμενη ἀνεργία θὰ ἔχη θλιβερὰς συνεπείας δι' ὅλοκληρον τὴν χώραν».

(«Ἐλευθερία» 29/10/55)

Η ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ Κ. ΠΑΝΟΥ ΚΕΡΑΣΣΩΤΗ Η ΟΠΟΙΑ ΑΝΑΛΥΕΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΩΣ ΚΑΙ ΒΑΣΕΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

Τὸ ζήτημα τοῦ κόστους τῶν ἑλληνικῶν ὑφασμάτων βρίσκεται σὲ ἄμεση συνάρτηση : εἰδικώτερα μὲ τις βιομηχανικὲς συνθήκες ποὺ ἐπικρατοῦν στὴ χώρα μας καί, γενικώτερα, μὲ τις οικονομικὲς προϋποθέσεις ποὺ παρουσιάζει ἡ ἰδιότυπη μεταπολεμικὴ κατάσταση στὸν κατεστραμμένο κι ἀνοργάνωτο τόπο μας.

Ποιὲς εἶναι οἱ συνθήκες καὶ οἱ προϋποθέσεις αὐτὲς δὲν εἶναι δύσκολο νὰ καθορισθῇ. Τὶς ἀνέπτυξαν καὶ τὶς ἀνέλυσαν στὸν Τύπο, σὲ ἑκτενῆ ἄρθρα, ὑπεύθυνοι καὶ μὴ, οἱ ἐγκυρότεροι οικονομολόγοι, οἱ ἐκπρόσωποι τῶν διαφόρων ὀργανώσεων, ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀποστολή.

Ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς ἀναγνωρίζεται ἡ κρισιμότητα τῆς καταστάσεως, ἡ δεινὴ κρίση ποὺ μαστίζει τὴν οικονομία μας, καὶ ὑποδεικνύονται μαζὶ μὲ τὴν τραγικὴ διάγνωση καὶ τὰ θεραπευτικὰ μέτρα, ποὺ παραμένουν— ὅπως εἶναι φυσικὸ στὸν τόπο μας—κατὰ τὸ πλεῖστον θεωρητικὰ ἀκροβατικὰ γυμνάσματα. Καὶ πῶς θὰ ᾔτο δυνατόν νὰ γίνῃ διαφορετικὰ, ἐφ' ὅσον ἀποβλέπουν, στὸ μεγαλύτερό τους μέρος, σὲ ἀρνητικὰ συμπτωματικὴ

άντιμετώπιση τῶν ἀνωμάτων φαινομένων, ἀτελέσφορη καὶ συχνὰ ἐπιδεινωτική, καὶ εὐλαβοῦνται τὴν νόσο πού ὑποκαίει ἀποσυνθετικά κάτω ἀπὸ τὴν λύμην τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀσταθείας.

Δὲν θ' ἀσχοληθοῦμε ἰδιαιτέρως μὲ αὐτήν, παρὰ ὅσο χρειάζεται, γιὰ νὰ τοποθετηθῆ τὸ εἰδικὸ ζήτημά μας μέσα στὰ πραγματικά φυσιολογικά του πλαίσια.

*

Ἡ ἔρευνά μας βασίζεται πάνω σὲ δυὸ συγκριτικὰ σκέλη, πού εἶναι :

α. Ἡ σύγκριση τῆς τιμῆς τῶν ἑλληνικῶν ὑφασμάτων πρὸς τὰ ξένα.

β'. Ἡ σχέση της πρὸς τὴν τιμὴ τῶν ἄλλων βιομηχανικῶν προϊόντων.

Μὲ τὴν εἰδικὴ ἀναλυτικὴ ἔρευνα τῶν δύο αὐτῶν σκελῶν τὸ ζήτημα θὰ μπορέσει νὰ φωτισθῆ ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς του, γιὰ νὰ κατανεμηθοῦν κατὰ δίκαιον καὶ ὀρθολογικὸν τρόπον τὰ αἷτια καὶ οἱ εὐθῦνες.

1.— **Σύγκριση τῆς ἑλληνικῆς τιμῆς πρὸς τὴν ξένη** προϋποθέτει ἀκριβῆ καθορισμὸν τῶν χωρῶν μὲ τὶς τιμὲς τῶν ὁποίων θὰ γίνῃ ἡ σύγκριση. Διότι, ὅπως εἶναι φυσικό, δὲν ὑπάρχει ὁμοιότης τῶν τιμῶν σὲ ὅλες τὶς χώρες. Οἱ διαφορὲς εἶναι χαρακτηριστικὲς καὶ συμβαδίζουν καὶ ἐκεῖ μὲ ἐπιτόπιες προϋποθέσεις καὶ συνθήκες.

Ἐκτὸς τούτου, κάθε φορὰ πού γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἀκρίβεια τῶν ἑλληνικῶν ὑφασμάτων, αὐτομάτως

ἡ σύγκριση τῶν τιμῶν γίνεται μὲ τὶς τιμὲς τῶν Ἑνωμ. Πολιτειῶν, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἀγγλίας, τῆς Ἰταλίας, δηλαδή τῶν πιὸ προηγμένων βιομηχανικῶν κρατῶν. Μιὰ τέτοια ὁμως σύγκριση δὲν ἔχει, οὔτε καὶ μπορεῖ νὰ ἔχη, βάση ὑπὸ συνήθεις συνθήκες. Ἀπὸ τὴ φύση της ἡ σύγκριση ἀποτελεῖ ἀδίκη πλάνη. Τεράστια εἶναι ἡ διαφορὰ τῶν βιομηχανικῶν μέσων πού διαθέτουν τὰ καθαρῶς βιομηχανικά κράτη, μὲ μακρὰν παράδοση, μὲ τέλειες ἐγκαταστάσεις, διαρκῶς ἀνανεούμενες, μὲ οἰκονομικὴ εὐρωστία, μὲ πλατεῖες δυνατότητες καταναλώσεως ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς, μὲ ἀφθονία πρώτων ὑλῶν, μὲ εὐθηνὸ κόστος χρήματος καὶ ἀφθονία κεφαλαίων, μὲ ὅλες τὶς ἀπαιτούμενες προϋποθέσεις γιὰ τὸ χαμηλὸ ὄριο τῶν τιμῶν, καὶ μὲ κρατικὴ προτροπὴ καὶ διευκολύνσεις δι' ἐξαγωγὰς.

Ἐπομένως μέσα στὰ ἀναλογικά της πλαίσια, ἡ ἑλληνικὴ τιμὴ δὲν εἶναι ὑψηλὴ, σὲ σύγκριση μὲ τὶς τιμὲς τῶν παραπάνω χωρῶν, εἶναι δὲ ἀπείρως χαμηλότερη σὲ σύγκριση μὲ τὶς τιμὲς χωρῶν τοῦ ἴδιου μὲ τὴν Ἑλλάδα βιομηχανικοῦ βαθμοῦ. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ δήλωσις τοῦ κ. Πόρτερ (Βλ. τὸ ΒΗΜΑ 12/11/1949) πού ἐπισυνάπτεται ὀλόκληρη μὲ τίτλο «ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΝ», πού ὡς πρῶτο ἐμπόδιο ἀναφέρει συγκεκριμένως : Ὁ μέσος ὅρος τῶν φορολογικῶν ἐπιβαρύνσεων καὶ ἄλλων εἰσφορῶν, πού ἐπιβάλλονται ὑπὸ διαφόρους μορφὰς εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀνέρχεται εἰς 40% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς παραγωγῆς των, ἐνίοτε δὲ καὶ μέχρι 51% . Εἰς τὰς Ἑνωμένας

Πολιτείας ἀφ' ἑτέρου αἱ σχετικαὶ ἐπιβαρύνσεις δὲν ὑπερβαίνουν τὸ 2 ἕως 5⁰/₀».

Μιὰ ἐσφαλμένη τάση συγκρίσεως εἶναι ἐκείνη ποὺ λαβαίνει ὡς μέτρο τὴν τιμὴ τοῦ συναλλάγματος. Μὰ ἡ τιμὴ τοῦ συναλλάγματος δὲν εἶναι καθόλου φυσιολογικὴ τιμὴ, εἶναι τιμὴ ἐπιβεβλημένη. Καὶ ἡ διατήρησὴ τῆς σὲ χαμηλὰ ἐπίπεδα εἶναι μέτρο σκοπιμότητος καὶ ἀνωτέρας βίας, καὶ ἐπομένως δὲν δικαιολογεῖ καμμίαν σύγκριση τιμῶν γενικῶς σὲ ὅλα τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα. Ἄν ἡ τιμὴ τοῦ συναλλάγματος ἀκολουθοῦσε φυσιολογικὰ τὴν τροχιά τοῦ νόμου τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζήτησεως, τότε δὲν θὰ ἦταν δυνατόν νὰ δημιουργηθῇ ἡ ψευδὴς ἐντύπωσις τῆς ἀκριβείας, διότι, φυσικά, θὰ φαίνονταν ἀκόμη φθηνότερα τὰ βιομηχανικά μας προϊόντα.

Ὡς τόσο, δὲν νομίζουμε ἄσκοπο—παρὰ τὸ ὅτι ἐτονίσαμε τὸ ἀσθήρικτο τῆς συγκρίσεως—νὰ δώσουμε μιὰ μικρὴ ἀναλυτικὴ ἀνάπτυξη τῶν στοιχείων ἐκείνων, ποὺ εἶναι οἱ συντελεστὲς τοῦ ὑψηλότερου κόστους τῶν ἑλληνικῶν ὑφασμάτων, ἔστω καὶ ὑπὸ τὰς σημερινὰς εὐνοϊκὰς συνθήκας συναλλάγματος.

α) **Ἡ πρώτη ὕλη.** Τὸ κόστος γενικὰ τῶν πρώτων ὑλῶν ὑφαντουργίας στὸν τόπο μας εἶναι μεγαλύτερο.

Τὸ βαμπάκι π.χ. τὸ ἑλληνικόν, ὑπὸ ὁμαλᾶς συνθήκας, εἶναι ἀκριβώτερο τοῦ ἀμερικανικοῦ, γιὰ λόγους προστατευτικούς τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Τὸ κράτος ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην ἀγορᾶς του σὲ τιμὴ ἀσφαλείας ἀπὸ τὸν ἀγρότη.

Τὰ τσελβόλλε, ἡ τεχνητὴ μέταξα καὶ ἄλλες παρόμοιες κλωστικὲς Ἴνες εἶναι ἐπίσης ἀκριβώτερες στὸν τόπο μας, μιὰ ποὺ ἡ πρώτη ὕλη ἔρχεται ἀπ' ἔξω.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὸ μαλλί.

β) **Ὁ μηχανικὸς ἐξοπλισμός.** Αἱ μηχανικαὶ ἐγκαταστάσεις κατὰ τὸ μεγαλύτερο καὶ σοβαρώτερο μέρος τῶν στηρίζονται στὴν εἰσαγωγή ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ ἐγχώριος μηχανουργία δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τροφοδοτῇ τὴν κλωστοῦφαντουργία μὲ παραγωγικὰ μηχανήματα, διότι πρόκειται περὶ μηχανημάτων μεγάλης ἀκριβείας, ποὺ συνεχῶς συμπληροῦνται μὲ νέες πατέντες, παρὰ μὲ ἐλάχιστὰ μόνον, καὶ αὐτὰ βοηθητικὰ καὶ συμπληρωματικά, εἶδη. Ἡ εἰσαγωγή τῶν ὁμως ἐπιβαρύνεται μὲ τέλη καὶ δαπάνες μεταφορᾶς σημαντικές, τόσο ὥστε νὰ ἐπιβαρύνεται ἡ ἀξία τους σὲ ποσοστὸ 50⁰/₀ ἐπὶ πλέον.

Ἐκτὸς αὐτοῦ, ἡ μεγάλη ποικιλία τῶν τύπων, ποικιλία ἀναγκαστικὴ, ἐπιβαλλομένη ἀπὸ τοὺς κατὰ καιροὺς περιορισμοὺς καὶ ἐμπόδια εἰσαγωγῶν, λόγω διαφόρων συνθηκῶν, βαθμιαίων ἐπεκτάσεων, κυρίως λόγω ἑλλείψεως ἐπαρκῶν κεφαλαίων, δὲν ἐπιτρέπει τὴν ὁμοιομορφίαν τῶν τύπων καί, ἐπομένως, ἐπιβαρύνει δυσαναλόγως τὸ κοστολόγιον.

Ἐξ ἄλλου ἡ δυσκολία τῆς ἔγκαιρης καὶ γρήγορης ἐπισκευῆς τῶν μηχανημάτων, τῆς εἰσαγωγῆς ἀνταλλακτικῶν, ποὺ πολλὰς φορὲς καταντᾶ ἀνέφικτη, ἀπὸ ἀλλαγὴ τῶν χωρῶν εἰσαγωγῆς, ἀποτελεῖ ὄχι ἀσημαντὸ ἐπιβαρυντικὸ στοιχεῖο τοῦ κόστους.

Ἡ ποικιλία αὐτῆ τῶν τύπων μηχανῶν καθιστᾷ ἐξίσου δυσχερῆ τὴν προσοικείωση τῶν τεχνικῶν, ὥστε νὰ καθίσταται προβληματικὴ ἡ μετακίνηση καὶ ἡ χρησιμοποίησή των ἢ ἀπρόσκοπτη, πού ἐπιβαρύνει ἔτσι τὸν ρυθμὸ τῆς παραγωγῆς καὶ ἔχει γενικὸ ἀντίκτυπο, ἀκόμη καὶ στὴν ποιότητα τοῦ προϊόντος.

γ) **Ἐνέργεια καὶ καύσιμα.** Τόσο τὸ τιμολόγιο τῶν καυσίμων, ὅσο καὶ τὸ ἀντίστοιχο τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, στοιχίζουν στὶς βιομηχανίες τοῦλάχιστο τὸ διπλάσιο τοῦ ξένου τιμολογίου εἰς Ἀθήνας καὶ πενταπλάσιο εἰς τὰς Ἐπαρχίας. Ἡ προμήθεια καυσίμων (πού εἶναι ἀπὸ τὰ εἶδη πού παρέχονται συνήθως ἀπὸ τὸ κράτος παρεμβατικῶς καὶ ὄχι μὲ ἐλεύθερη συναλλαγῆ) ἀποτελεῖ τὴν ἀχίλλειο πτέρνα τῶν βιομηχανιῶν κλωστοῦφαντουργίας. Γίνεται μὲ τρόπο δεσμευτικὸ (ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια) σὲ ποσότητες καθωρισμένες, καὶ συντελεῖ στὴν ἐλαττωματικὴ λειτουργία τῆς παραγωγῆς κι ἐπομένως στὴν ὑποπαραγωγή, πού μοιραῖα βαρύνει τὸ κόστος καὶ συνεπῶς καὶ τὸν καταναλωτή.

δ) **Ἡ φορολογία.** Ἐνα ἄλλο σοβαρώτατο συγκριτικὸ στοιχεῖο ἀποτελεῖ ἡ αὐθαίρετη φορολογικὴ ἐπιβάρυνση τῶν βιομηχανιῶν μὲ τὰ ταμεῖα διαφόρων κοινωνικῶν πόρων, τῶν πάσης φύσεως ἀχρήστων Ταμείων, δυναμένων νὰ συγχωνευθοῦν σὲ ἓνα καὶ μοναδικὸν Ἀσφαλιστικὸν Ὄργανισμὸν.

Σὲ ἄλλες χῶρες, καὶ εἰδικὰ στὶς προαναφερθεῖσες, ἡ τεχνικὴ τῆς φορολογίας ἐπιτρέπει τὴν ἀναλογικὴ μείωση τοῦ συντελεστῆ φορολογίας σὲ περιπτώσεις

μειώσεως ἢ μὴ πραγματοποιήσεως κερδῶν. Στὴν ἰδική μας περίπτωση δὲν προβλέπεται ἀπὸ καμμιά εὐεργετικὴ διάταξη ἢ δίκαιη ρύθμιση τῶν φορολογικῶν ἐπιβαρύνσεων. Ἔτσι βλέπομε νὰ ἐπιβαρύνωνται τὰ προϊόντα μὲ ποσοστὸ 20—25% ἐμμέσων φόρων, αὐθαιρέτων, ἔστω καὶ ἂν κανένα κέρδος δὲν πραγματοποιεῖ ἡ ἐνδιαφερόμενη βιομηχανία. Εἶναι μάλιστα τόσο πολὺπλοκος ὁ φορολογικὸς μηχανισμὸς καὶ τόσο καταπονητικὴ ἡ τήρηση τῶν ἀντιστοίχων λογιστικῶν βιβλίων, ὥστε ν' ἀπορροφᾶται ὑπέμετρα ὄχι μόνον τὸ εἰδικὸ προσωπικὸ τοῦ ἐργοστασίου, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ βιομήχανος. Δὲν θὰ ἦταν ἴσως ὑπερβολὴ νὰ τονισθῆ μάλιστα ὅτι στοὺς τελευταίους καιροὺς ἡ ἀπασχόλησή του εἶναι ὀλοκληρωτικὴ καὶ σχεδὸν ἀπόλυτη γιὰ τὴν διεκπεραίωση τῶν φορολογικῶν ὑποχρεώσεων του εἰς βάρος τῆς ὅλης λειτουργίας τῆς βιομηχανίας καὶ σὲ βαθμὸ ἐπιζημιώτατο, μὲ ἀνάλογο ἀντίκτυπο στὸ βιομηχανικὸ κόστος. Στὶς ὀργανωμένες βιομηχανικῶς χῶρες ὁ φορολογικὸς ἔλεγχος—χάρη στὰ ἀφαντάστως ἀπλᾶ καὶ συγχρονισμένα φορολογικὰ συστήματα, στὸ εἰδικευμένο φορολογικὸ προσωπικὸ καὶ τὴν ἀπλούστευση τῶν λογιστικῶν βιβλίων— δὲν ὑπερβαίνει τὸ πολὺ τὸ ἓνα δεκαπενθήμερο. Στὸν τόπο μας, ἀλλοίμονο, εἶναι τόσα τὰ δεκαπενθήμερα κάθε εἶδους καὶ ποιότητος ἐλέγχων, πού εἶναι ζήτημα ἂν μὲν λευκὸ καὶ ἓνα μόνον δεκαπενθήμερο. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς μας στὶς 285 ἐργάσιμες ἡμέρες ἀντιστοιχοῦν 200—250 ἡμέρες ἐλέγχου.

Μπορεῖ κανεὶς νὰ καταλάβῃ ἀμέσως τὴ σπατάλη

χρόνου καὶ δυνάμεων εἰς βάρος τοῦ προϊόντος καὶ τῆς βιομηχανικῆς ἐν γένει λειτουργίας των, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τὰ κάτωθι εἶδη φόρων καὶ κρατήσεων :

- 1) Φόρος Διαφυλίων (νῦν παραγωγῆς) Ν. 843, '48 -6⁰/₀
- 2) Εἰσφοραὶ ὑπὲρ στρατευομένων μισθωτῶν.
- 3) Φόρος κύκλου Ἔργασιῶν.
- 4) Τέλη Χαρτοσήμου.
- 5) Φόρος Μισθωτῶν Ὑπηρεσιῶν.
- 6) Εἰσφοραὶ Ι.Κ.Α.
- 7) Φόρος Ταμείου Ἀνεργίας.
- 8) Φόρος Ταμείου Κλωστοῦφαντουργῶν (ἐπικουρικόν).
- 9) Ὑπὲρ Ἐργατικῆς Ἑστίας.
- 10) Φόρος Σχολῆς Κλωστικῆς, Ὑφαντικῆς, Πλεκτικῆς.
- 11) Ἀποζημιώσεις ἀπολυομένων ἐργατοῦπαλλήλων καὶ . . ἄλλαι μικρότεραι φορολογίαι.

ε) **Τὰ κεφάλαια.** Ἄλλον σοβαρὸν συντελεστὴν ἐπιβαρύνσεως τοῦ κόστους ἀποτελεῖ τὸ κόστος τοῦ δανειακοῦ κεφαλαίου στὸν τόπο μας. Αὐτὸ κυμαίνεται μεταξύ 18-36% τὸ χρόνο. Στὸ ἐξωτερικὸ μόλις ἐγγίζει τὸ 5% τὸ χρόνο καὶ μὲ τὸν μικρὸ αὐτὸ τόκο βρῖσκει κανεὶς ἀφθονίαν κεφαλαίων. Ὅσο γιὰ τὴν πιστωτικὴν πολιτικὴν, αὐτὴ εἶναι ὑποχέριος τῆς κομματικῆς ἐπιρροῆς καὶ ρυθμίζεται ἀνάλογα μὲ τοὺς ἀνέμους ποὺ πνέουν. Πολιτικὲς ἐπεμβάσεις, κριτήρια ξένα πρὸς τὰ καθαρῶς βιομηχανικά, ἀντιλήψεις μεροληπτικῆς

ἐπηρεάζουν σὲ βαθμὸν ὑπέρμετρο τὶς τραπεζικὰς πιστοδοτήσεις καὶ τὶς μεταβάλλουν σὲ καθαρῶς προσωπικὰς ἐνισχύσεις καὶ ἐξυτηρητέσεις, ἐρήμην τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος καὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς ὁλότητος.

στ) **Ἔργασία.** Τὰ ἐργατικὰ ἡμερομίσθια στὸν τόπο μας δὲν ρυθμίζονται μὲ τὸν νόμον τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως, ἀλλὰ μὲ πράξεις τοῦ ὑπουργείου Ἔργασίας. Ἡ σύγκρισή τους πρὸς τὰ προπολεμικὰ ὑπερβαίνει σὲ πολλές περιπτώσεις τὸν συντελεστὴ 700, ὡς πρὸς τὸν συντελεστὴ τοῦ χρυσοῦ 300 ἢ τιμαριθμοὺ ζωῆς 480. Ἐξ ἄλλου, τὰ διάφορα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα ἀποτελοῦν, στὴν οὐσίαν τους, ἀναγκαστικὴ φορολογία, ποὺ προσεγγίζει μὲ τὶς ἀδειες καὶ τὶς ἄλλες ἐπιβαρύνσεις τὸ 53% τῶν ἡμερομισθίων ποὺ καταβάλλονται. Σὲ ἄλλες χῶρες, δῆθεν πιὸ σοσιαλιστικῆς, ἢ ἀσφάλισις τῶν ἐργατῶν πραγματοποιεῖται μὲ πολὺ καλύτερη μεταχείριση τῶν ἀσφαλισμένων, μὲ κράτηση 1,5-2,5% πάνω στὰ ἡμερομίσθια καὶ μικρὴ ἢ καὶ κάποτε καμμίαν εἰσφορὰν τοῦ ἐργοδότη.

ζ) **Διοικητικὴ σύνθεση.** Στὶς ὀργανωμένους Βιομηχανικὰς χῶρες ἡ διοικητικὴ ἐπαφὴ τῶν βιομηχανιῶν μὲ τὴν κρατικὴν μηχανὴ εἶναι ἀπόλυτα ἀπλοποιημένη, δὲν ἀποτελεῖ κᾶν θέμα. Κάθε ζήτημα, κάθε διαφορά, κάθε αἴτημα, ὑποβάλλεται μὲ ἐπιστολὰς ἢ ὑπομνήματα καὶ ἡ ἀπάντησις δὲν ἀργεῖ πέρα ἀπὸ τὰ χρονικὰ ὅρια μιᾶς τοῦ πολὺ ἐβδομάδος, χωρὶς περιττὰς ἐπισκέψεις καὶ χρονοτριβῆς.

Στὸν τόπο μας εἶναι ἀφάνταστη ἡ σπατάλη χρό-

νου πού επιβαρύνει τούς διευθυντάς ἢ ἄλλα τυχόν ἀνώτερα στελέχη τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως γιὰ τίς καθημερινές ἐπισκέψεις των στὰ ὑπουργεῖα, ὅπου ὁλόκληρες ὥρες περιφέρονται σέ γραφεῖα καὶ διαδρόμους γιὰ τὰ ἀπλούστερα τῶν ζητημάτων.

Ἡ ἐφαρμογή τῶν ξένων συστημάτων με ἀλληλογραφία, αἰτήσεις ἢ δικηγόρο, θὰ ἦταν ταυτόσημος με μαρασμὸ καὶ διάλυση τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἡ κατάσταση αὐτὴ μετετόπισε ἐπικινδύνως τὴν ἀξιολόγηση τῆς ἔννοιας «βιομήχανος». Ἄλλοῦ ἢ ἔννοια «βιομήχανος καλὸς» εἶναι ταυτόσημος με τὴν «ἰδεώδη ἐσωτερικὴ λειτουργία τῶν ἐργοστασιακῶν συγκροτημάτων», ἐδῶ εἶναι ταυτόσημος με τὴν «ἰδεώδη διεκπεραίωση τῶν ὑποθέσεων του με τὴν κρατικὴ διοικητικὴ μηχανὴ καὶ τὴν ἐπιτηδειότητα». Εὐνόητος εἶναι ἡ σχετικὴ δαπάνη χρόνου καὶ ἄλλων «ἀξιών», γιὰ νὰ μὴ μείνη χωρὶς τὴν ἐπιβάρυνσή του τὸ ἤδη τόσο παραφορτωμένο κόστος.

η) **Ὁ ἀνθρώπινος παράγων.** Κλιματικοὶ καὶ ἄλλοι ὅροι ἔχουν ἐπίσης ὑπολογίσιμην ἐπίδραση στὴν κλίμακα ἀποδόσεως τῆς ἀνθρωπίνης ἐργασίας, πού βρίσκεται σὲ χαμηλότερα ἐπίπεδα συγκριτικὰ με τὴν ἀντίστοιχη ἄλλων γνωστῶν βιομηχανικῶν κρατῶν, ὅπου τὸ σύνολο τῶν ὄρων, κλιματικῶν καὶ ἄλλων, εἶναι εὐνοϊκώτερο πολὺ, ὡς πρὸς τὴν ἀποδοτικότητα τῆς ἐργασίας. Ἔτσι, ὁ συντελεστὴς τοῦ κόστους ἐπηρεάζεται καὶ ἀπὸ τὸ μειονέκτημα αὐτό.

θ) **Συγκοινωνιακὸς παράγων.** Τὸ κόστος τῆς μετα-

φορᾶς, καὶ μεταξὺ ἀκόμη ἑλληνικῶν τόπων, εἶναι δυσαναλόγως βαρύτερο ἀπὸ τὰ ἀντίστοιχα ἄλλων χωρῶν σὲ διπλάσιες καὶ τριπλάσιες ἀποστάσεις. Μέγιστη εἶναι καὶ ἡ ἐπίδρασή του στὸ κόστος τῶν προϊόντων.

ι) **Γενικώτεροι παράγοντες.** Ἡ ἀστάθεια τῆς κυβερνητικῆς μηχανῆς, ἡ συνεπακόλουθη διοικητικὴ ἀποσύνθεση, ἡ χαλάρωση τοῦ αἰσθήματος τῆς εὐθύνης, ἡ χρησιμοποίηση δημοσίων ὑπαλλήλων, χωρὶς τὴν ἀπαιτούμενη εἰδικότητα, σὲ ὑπηρεσίες σοβαρώτατης μορφῆς, πού χρειάζονται εἰδικευμένο προσωπικό, οἱ πολιτικὲς μηχανορραφίαι καὶ ἐπιρροές, οἱ πόλεμοι, οἱ κοινωνικὲς ἀνωμαλίες, ἡ ἔλλειψη συντονισμένου βιομηχανικοῦ προγράμματος, ἡ φιλοπειραματικὴ καὶ πρόχειρη ἀλλαγή συστημάτων φορολογικῶν καὶ ἄλλων, ἡ ἀδιαφορία τῶν ἀρμοδίων, ἔχουν ἄμεση ἐπίδραση στὴν ἐλαττωματικὴ λειτουργία τοῦ βιομηχανικοῦ ὀργανισμοῦ, καὶ ἐπομένως ἄμεσο ἀντίκτυπο στὸ κόστος.

2.— **Σύγκριση τῆς τιμῆς τῶν ὑφασμάτων πρὸς τὰς τιμὰς ἄλλων βιομηχανικῶν προϊόντων.**

Ἡ σχέση πού ὑπάρχει μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν τιμῶν γίνεται ἀντιληπτὴ με τὰ παρακάτω στοιχεῖα :

Ὁ τιμάρημος τοῦ χρυσοῦ στὴν Ἑλλάδα ἠϋξήθη σχετικὰ με τὸν προπολεμικὸ κατὰ 300 φορές. Ὁ τιμάρημος λιανικῆς πωλήσεως ἀπὸ 600—610 φορές. Οἱ ἀναγκαστικὲς ἀμοιβές τῶν ἀρρένων ἐργατῶν κλωστοῦφαντουργίας ἠϋξήθησαν μέχρι 590 φορές, τῶν θηλέων ἀπὸ 683—878 φορές. Ἀντιστοίχως, οἱ τιμὲς τῶν

ύφασμάτων βρίσκονται σὲ τιμὰριθμο ὄχι μεγαλύτερο τῶν 350—500 φορῶν. . .

*
 Ἀπὸ τὰ στοιχεῖα αὐτὰ προκύπτει τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ κόστος τῶν κλωστοῦφαντουργικῶν προϊόντων ἐπιβαρύνεται μὲ συντελεστὰς ἐντελῶς ἀγνώστους στὴν ξένη βιομηχανία, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ κλωστοβιομηχανία ζῆ καὶ κινεῖται γενικὰ ὑπὸ δυσχερεῖς καὶ ἰδιοτύπους ὅρους. Ἔτσι καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, ἐὰν ἡ ἄνευ περιορισμῶν σημερινὴ ἐλευθερία τῶν εἰσαγωγῶν εἶναι τὸ ἐκτελεστικὸν ἀπόσπασμα, ἡ ἀνεπαρκὴς πιστοδότησις ἀποτελεῖ τὴν χαρακτηριστικὴν βολὴν διὰ τὴν παραγωγικὴν λειτουργίαν τῆς βιομηχανίας, τὴν ὁποίαν καταδικάζει εἰς μείωσιν τῆς παραγωγικῆς τῆς λειτουργίας καὶ ἐπίπτωσιν ὅλων τῶν γενικῶν ἐξόδων ἐπὶ τοῦ μειωμένου ἐμπορεύματος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ὅπως θὰ διεπίστωσε ὁ ἀναγνώστης ἡ βιομηχανία μας ἐργάζεται ὑπὸ πολὺ δυσμενεστέρας συνθήκας τῶν ξένων βιομηχανιῶν καὶ κατορθώνει ὥστόσο νὰ στέκη ἀκόμη στὰ πόδια της, μὲ δεκαπέντε ὅμως.

Ἴσοις ὅροις λοιπὸν θὰ μπορούσε κάλλιστα νὰ συναγωνισθῇ ὅλον τὸν κόσμον. Ἀλλὰ καὶ σήμερα ἀκόμη, ἔστω καὶ μὲ τὰς συνθήκας αὐτάς, εἰς ὠρισμένα τυποποιημένα εἶδη, ὅπως εἶναι τὰ νήματα, συναγωνίζεται τοὺς ξένους βιομηχανικοὺς κολοσσούς τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Τὰ νήματα δηλαδή ποὺ χρησιμεύουν ὡς πρώτη ὕλη διὰ τὴν ὑφαντουργίαν πωλοῦνται εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰς τιμὰς ἂν ὄχι κατω-

τέρας, τοῦλάχιστον εἰς τὰς ἰδίας εἰς τὰς ὁποίας πωλοῦν καὶ οἱ Εὐρωπαϊοὶ κλωστοβιομηχανοὶ εἰς τοὺς ὑφαντουργοὺς τῶν χωρῶν των. Διὰ τοῦτο καὶ δὲν εἰσάγεται οὔτε ἓνα κιλὸ νήματος, τοῦλάχιστον μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 60, ποὺ ἤμπορεῖ νὰ χρησιμοποιοῦν οἱ ὑφαντουργοί, οἱ πλέκται καὶ οἱ καλτσοποιοί. Ἀκόμη καὶ ἔταν κατὰ τὸ ἔτος 1950 κατηγορήθησαν ἐντελῶς οἱ εἰσαγωγικοὶ δασμοί, ἐπὶ ἐν ἐξάμηνον δὲν εἰσήχθησαν ἐξ ἀλλοδαπῆς τοιαῦτα νήματα.

Ἐὰν πρόκειται νὰ συναγωνισθῶμεν τοὺς Εὐρωπαίους συναδέλφους εἰς τὰ νήματα, δὲν θὰ ἠθέλαμεν καμμίαν προστασίαν, τοῦλάχιστον ἕως τὸν ἀριθμὸν 30, διότι πρόκειται περὶ εἶδους ἐνιαίου, εἰς οἰονδήποτε μέρος τῆς ὑψηλίου καὶ ἂν παραχθῇ.

Ἡ διαμάχη ὅμως τῶν ἐμπόρων γίνεται διὰ τὰ ὑφάσματα, ἰδοὺ δὲ διατί :

Τὰ ὑφάσματα εἶναι διάφορον πρᾶγμα ἀπὸ τὰ νήματα. Πρόκειται περὶ ἀπεράντου ποικιλίας σχεδίων καὶ χρωματισμῶν, τὴν ὁποίαν ἐπιτυγχάνουν οἱ Εὐρωπαῖοι λόγῳ τῆς μεγάλης παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως, ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς, καὶ προτιμῶνται ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους εἰσαγωγῆς, λόγῳ τῆς δυνατότητος ἐκάστου ἐξ αὐτῶν νὰ προμηθευθῇ ὄχι μόνον διαφόρου ποιότητος καὶ προελεύσεως, ἀλλ' ἔστω καὶ τῆς αὐτῆς ποιότητος, ἀλλὰ εἰς ἄλλα σχέδια. Τοῦτο παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς τὸν ἔμπορον νὰ τὸ πωλήσῃ εἰς τὸν πελάτην του ἄνευ συναγωνισμοῦ καὶ φυσικὰ μὲ ὑψηλὸν ποσοστὸν κέρδους, διότι οἱ ἀγορασταὶ πελάται κατὰ 90 % δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐλέγξουν ποιότητα καὶ τιμὴν. Οἱ ἔμποροι ὅταν διαμαρτύρωνται διὰ τὰς εἰσαγωγὰς, δὲν τὸ κάμνουν διότι ἡ ἐλληνικὴ βιομηχανία δὲν κατασκευάζει ἐν τῷ συνόλῳ καλὰ προϊόντα ἢ διότι ταῦτα εἶναι ἀκριβὰ, ἀλλὰ διότι ἀπὸ τὰ εἶδη τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας δὲν δύνανται νὰ ἀποκομίσουν ἰκανοποιητικὸν κέρδος, εἰ μὴ μόνον εἰς περιπτώσεις ἐλλείψεων.

Οἱ ἔμποροι, εἰς κατ' ἰδίαν συζητήσεις, ἀναγνωρίζουν πλεῖστα εἶδη τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας ὡς ἀνώτερα τῶν εὐρωπαϊκῶν. Ἐκ πρώτης ὄψεως εἶναι δύσκολον νὰ γίνῃ τοῦτο ἀντιληπτόν.

Ὡς παράδειγμα λαμβάνω μίαν βιομηχανίαν ἑλληνικὴν, ἣ ὁποία παράγει ἓνα εἶδος ἀρεστὸν εἰς τὴν ἀγοράν. Ἐν πρώτοις, συμφώνως πρὸς ὑφισταμένην ἀγορανομικὴν διάταξιν, εἶναι ὑποχρεωμένη ἐπὶ τοῦ εἶδους νὰ ἀναγράφη τὸ ὄνομά της. Πωλεῖ τὸ εἶδος αὐτὸ π.χ. εἰς 50 καταστήματα τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὴν αὐτὴν τιμὴν. Ὁ ἀγοραστής, ὁ ὁποῖος, πρὶν ἀγοράσῃ, συνήθως περιέρχεται πολλὰ καταστήματα, ἐρωτᾷ τὴν τιμὴν, ὁ δὲ ἔμπορος ἔχων ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ εἶδος αὐτὸ θὰ τὸ εὕρῃ καὶ εἰς ἄλλα καταστήματα, καὶ φοβούμενος μήπως θεωρηθῇ ἀκριβός, ἐὰν ὁ πελάτης τὸ εὕρῃ εὐθηνότερον ἄλλοῦ, ἀρκεῖται εἰς μικρὸν κέρδος, μὴ ὑπερβαῖνον ἴσως τὸ 10 — 15 %. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ ἀγοραστής δύναται νὰ ἐλέγξῃ τὴν τιμὴν τῶν ἐγχωρίων εἰδῶν ὅχι διότι πάντοτε γνωρίζει τὴν ποιότητα, ἀλλὰ διότι εὕρισκει τὰ αὐτὰ εἶδη εἰς πολλὰ καταστήματα καὶ ἐκ τῆς συγκρίσεως ἐλέγχει τὰς τιμὰς πού τοῦ ζητεῖ ὁ ἔμπορος. Ἀντιθέτως, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ εἰσαγομένου εὐρωπαϊκοῦ εἶδους, κάθε εἰσαγωγεὺς ἔχει τὴν εὐρυτάτην δυνατότητα ἐπιλογῆς τῆς χώρας, ἐξ ἧς θὰ εἰσαγάγῃ, ἢ καὶ ἐργοστασίου τῆς αὐτῆς χώρας, ὅποτε ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ ἀγοράσῃ ἄλλην ποιότητα ἢ χρωματισμὸν ἢ σχέδιον ἢ συσκευασίαν κλπ. καὶ, ἐμφανίζων τὸ εἶδος τοῦτο εἰς τὸν ἀγοραστήν, δύναται νὰ τὸ διατιμῆσῃ καθ' ὃν τρόπον θέλει, βοηθούσης τῆς ἀγνοίας τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ τοῦ μονοπωλιακοῦ σχεδίου, καὶ νὰ ζητήσῃ τιμὴν μὲ ἱκανοποιητικὸν κέρδος, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἐφ' ὅσον τὸ εἶδος αὐτὸ δὲν τὸ ἔχει ἄλλος ἔμπορος, δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ ἐλεγχθῇ ὡς πρὸς τὴν τιμὴν ἀπὸ τὸν ἀγοραστήν. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ μεγάλο καὶ ἀνεξέλεγκτον κέρδος εἶναι τὸ θέλγητρον καὶ ὁ κυριώτερος λόγος, πού ὁ ἔμπορος εἰσαγωγεὺς διαρκῶς διαμαρτύρεται διὰ τυχὸν περιορισμὸν τῶν εἰσαγωγῶν, καὶ οὐχὶ ἐκ πόνου ἢ ἐκ συμπαθείας μὴ τυχὸν ζημιωθῇ ὁ ἀγοραστής. Ὁ ἴδιος δὲ αὐτὸς ἔμπορος εἰσαγωγεὺς οὐδέποτε πρόκειται νὰ συμπαθήσῃ τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν, διότι τοῦ δημιουργεῖ ἔλεγχον εἰς τὰς τιμὰς πωλήσεως αὐτομάτως διὰ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ περιορίζει τὸ κέρδος του. Μόνον λοιπὸν

ὅταν τοῦ ἐμπόρου τοῦ ἀποκλεισθοῦν κατὰ κάποιον τρόπον αἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγαὶ τῶν εἰδῶν πού κατασκευάζονται ἐπαρκῶς εἰς τὸν τόπον μας, μόνον τότε θὰ ἀναγκασθῇ ἐκ τῶν πραγμάτων νὰ ζητήσῃ τὸ κέρδος του ἀπὸ τὰ ἐγχώρια προϊόντα, καὶ ὡς εἶναι αὐτὸ κάπως μικρότερον.

Ἐπιβεβλημένον λοιπὸν χρέος τῆς κυβερνήσεως εἶναι νὰ λάβῃ κάθε ἐνδεικνυόμενον μέτρον, διότι ἄλλως, μὲ τὰς πιστωτικὰς δυσκολίας ἀφ' ἐνὸς καὶ τὴν ἐλευθερίαν εἰσαγωγῶν ἀφ' ἑτέρου, οὐδὲν ἄλλο πράττομεν ἀπὸ τὸ νὰ βαδίζωμεν ὀλοταχῶς πρὸς τὴν κατάλυσιν τῆς ἐθνικῆς μας βιομηχανίας καὶ, ἐπομένως, τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας, καὶ νὰ σφυρηλατοῦμεν τὴν δυστυχίαν τοῦ ἐργαζομένου λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἐκουράσθη πιά νὰ ὑποφέρῃ.

ΠΑΝΟΣ Γ. ΚΕΡΑΣΣΩΤΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.—Οἱ εἰς τὴν σελίδα 21 συντελεσταὶ αὐξήσεως τοῦ ἐργατικοῦ ἡμερομισθίου, ἀναφέρονται εἰς τὰς νομίμους ἀπολαυὰς τῶν ἐργαζομένων. Ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα ὁ συντελεστὴς οὗτος εἶναι ἀνώτερος ἐφ' ὅσον ἀνώτερα εἶναι συνήθως τὰ πράγματι καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια.

Ἐξ ἄλλου τὰ μεταπολεμικῶς καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια ἐπιβαρύνονται κατὰ 53 % ἐκ δώρων Χριστουγέννων - Πάσχα, ἀδείας, κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἐξ ἐπιβαρύνσεων ὑπὲρ τρίτων (Ν. 843/48, Ν. Δ. 2054/52—προστασία στρατευομένων—), ἐκ τῶν ἀρθρῶν 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐξ εἰσφορᾶς ὑπὲρ ἐργατικῆς ἐστίας, ἐξ εἰσφορᾶς ὑπὲρ τῆς ΣΚΥΠ κλπ. κλπ.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «Το Βήμα» στις 12 Νοεμβρίου 1949, σελίδα 2.

Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

ΖΗΤΕΙ ΝΑ ΧΑΡΑΧΘΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΤΗΝ ΛΗΨΙΝ ΑΜΕΣΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΝ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΟΣ ΤΗΣ

(Εφημερίς «Το Βήμα» ἀριθ. 1348, 12 Νοεμβρίου 1949)

«Ἡ προχθεσινή δήλωση τοῦ κ. Πόρτερ διὰ τὴν ἀνάγκην ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ἐρμηνεύεται ὑπὸ τῶν ἐγκύρων ἀμερικανικῶν κύκλων ὡς ἡ πρώτη ἐκδήλωση τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Οἰκονομικῆς Ἀποστολῆς νὰ καθοδηγήσῃ τὴν Κυβέρνησιν πρὸς ριζικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ὄλου θέματος. Τώρα πού τίθεται πλέον ἐπὶ τάπητος τὸ ζήτημα τῆς χρηματοδοτήσεως νέων οὐσιωδῶν βιομηχανιῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ Ἀποστολὴ εἶναι εἰς θέσιν νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν παλαιὰν πρόθεσίν της ὅπως ἐξαρτήσῃ τὴν παροχὴν τῶν ἀναγκαίων πρὸς τοῦτο χρημάτων ἀπὸ τὴν προθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως νὰ χαράξῃ μίαν συνεπῆ βιομηχανικὴν πολιτικὴν καὶ νὰ λάβῃ πρὸς τοῦτο ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα εἰς τομεῖς τῆς διοικητικῆς, δημοσιονομικῆς, ἐργατικῆς, νομοθετικῆς, πιστωτικῆς, κ.λ.π. πολιτικῆς. Ζητεῖται ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως πραγματοποιήσῃ ὅλας τὰς ὑποχρεώ-

σεις που ανέλαβε την 24ην Νοεμβρίου 1948 δια της δημοσιευθείσης ήδη επιστολής του τότε Πρωθυπουργού άειμνήστου Σοφούλη Θ. προς τον Άμερικανόν Πρεσβευτήν κ. Γκράιηντυ.

Συμφώνως προς τας γενομένας κατά την παρελθοῦσαν διετίαν ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς μελέτας, ἡ «Ἑλλάς ἔχει ὅλας τὰς δυνατότητας ὅπως ἀναπτύξη ἰσχυρὰν βιομηχανίαν ἐφ' ὅσον δημιουργηθοῦν αἱ κατάλληλοι συνθήκαι». Τοιαύτη ἐξέλιξις εἶναι ἀπαραίτητος προκειμένου νὰ ἰσοσκελισθῆ βαθμηδὸν τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν καὶ νὰ λυθῆ τὸ φλέγον πρόβλημα τῆς ὑποαπασχολήσεως τοῦ πληθυσμοῦ. Ἐν τούτοις ἡ ἔλλειψις βιομηχανικῆς πολιτικῆς ὠδήγησεν εἰς κατάστασιν ποικίλης καὶ ἀνίσου ἀπομυζήσεως τῆς βιομηχανίας, ἀποθαρρύνουσα τὰς ὑγιεῖς προσπάθειάς ἀναπτύξεως τῶν βιομηχανικῶν δυνατοτήτων τῆς χώρας, καὶ ἐδημιούργησε μεταξύ τῶν βιομηχανῶν μίαν τάσιν ἀποχῆς ἀπὸ προσπάθειάς πρὸς ὑποβίβασμόν τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς καὶ ἐξαρτήσεως ἀπὸ τὰς κρατικὰς ἐπιδοτήσεις πρὸς διεξαγωγὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνεδαφικοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου.

ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΝ

Κατὰ τὰς παρασχεθείσας πληροφορίες, οἱ ἐμπειρογνώμονες τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς ἔχουν καταλήξει εἰς τὴν ἐξῆς ἀριθμητικὴν διαπίστωσιν τῶν ἐμποδίων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας.

ΠΡΩΤΟΝ: Τὸ ὑπέρογκον καὶ ἀνίσον τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν ἐπιχειρήσεων. Ὑπολογίζεται ὅτι ὁ μέσος ὄρος τῶν φορολογικῶν ἐπιβαρύνσεων καὶ ἄλλων εἰσφορῶν, ποὺ ἐπιβάλλονται ὑπὸ διαφόρους μορφὰς εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀνέρχεται εἰς 40% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς παραγωγῆς των, ἐνίοτε δὲ καὶ μέχρι 51%. Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ἀφ' ἑτέρου, αἱ σχετικαὶ ἐπιβαρύνσεις δὲν ὑπερβαίνουν τὸ 2 ἕως 5%. Ἐπειδὴ δὲ ἡ εἴσπραξις τῶν φόρων αὐτῶν ἐξαρτᾶται κατὰ μέγιστον βαθμὸν ἀπὸ τὴν τήρησιν τῶν ἀναγκαίων βιβλίων, τοιαύτη δὲ τήρησις γίνεται κυρίως ἀπὸ τὰς σοβαρὰς ἐπιχειρήσεις, ποὺ ἀκολουθοῦν ὑγιᾶ καὶ προοδευτικὴν παραγωγικὴν πολιτικὴν, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πολυποικίλου φορολογίας τῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι ἡ ἀποθάρρυνσις τῶν καλῶν ἐπιχειρηματιῶν καὶ ἡ ἐνθάρρυνσις τῶν κακῶν. Ἔτσι ὑπελογίσθη προσφάτως ὅτι ὁ φόρος κύκλου ἐργασιῶν ἐφαρμόζεται ἀποτελεσματικῶς μόνον εἰς τὸ 40% τῶν περιπτώσεων.

Τὴν ὑπερβολικὴν ἐπιβάρυνσιν τῆς βιομηχανίας προκαλεῖ—κατὰ τὰς ἀμερικανικὰς ἀντιλήψεις—κυρίως τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ἄλλοι πλουτοπαραγωγικοὶ κλάδοι τῆς χώρας, καὶ ἰδιαιτέρως τὸ ἐμπόριον, δὲν συμβάλλουν σήμερον ἐξ ἴσου εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν, οὕτω δὲ ἡ ἐπίπτωση γίνεται κυρίως ἐπὶ τῆς βιομηχανίας. Ὑπελογίσθη παρὰ τῶν Ἀμερικανῶν ὅτι ἐκ 203 χιλιάδων περίπου προσώπων, ποὺ ὑπέχουν ὑποχρεώσεις καταβολῆς ἀμέσων φόρων, τετρακόσια ἄτομα,

περίπου καταβάλλουν τὸ 47% τοῦ συνόλου τοῦ ἐξ ἀμέσου φορολογίας προϊόντος. Ἐκ τῶν προσώπων τούτων, οἱ βιομήχανοι ἀποτελοῦν τὴν μεγάλην πλειοψηφίαν.

Ἡ τελικὴ ἐπίπτωση τῆς φορολογίας τῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι ἐπὶ τῆς καταναλώσεως. Ἄμεσον ἀποτέλεσμα εἶναι ἐν τούτοις ἡ σοβαρὰ ἐλάττωσις τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τοῦ λαοῦ καὶ ὁ οὐσιαστικὸς περιορισμὸς τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἀπασχολήσεως.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν οἱ Ἀμερικανοὶ ζητοῦν σήμερον τὴν βελτίωσιν τῶν μεθόδων εἰσπράξεως τῶν ἀμέσων φόρων ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, εἰς τρόπον ὥστε αἱ ἠϋξημένοι πρόσοδοι ἐκ τῶν πηγῶν αὐτῶν νὰ ἐπιτρέψουν ἐλάττωσιν τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐπὶ πλέον ἡ Ἀποστολὴ ζητεῖ τὴν ἀπλούστευσιν καὶ ἐνοποίησην τῆς φορολογίας ἐπὶ τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς. Σήμερον, ἐκάστη βιομηχανία ὑπέχει τοῦλάχιστον δέκα διαφορετικὰς ὑποχρεώσεις διὰ τὴν καταβολὴν φόρων καὶ τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων εἰσφορῶν.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ: Ἡ Ἀποστολὴ κατακρίνει τὸν περιορισμὸν τοῦ ποσοστοῦ κέρδους εἰς 8% ποὺ ὑφίσταται διὰ πολλὰς ἐπιχειρήσεις. Παρατηρεῖται σχετικῶς, ὅτι εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας θεωρεῖται ὡς λογικὸν ἐν ποσοστὸν καθαροῦ κέρδους 10% διὰ τὰς εὐημερούσας ἐπιχειρήσεις καὶ 20% διὰ τὰς ἀσταθεῖς. Εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν, ὅπου οἱ ἐκ τῆς

ἐπενδύσεως κεφαλαίων κίνδυνοι εἶναι μεγαλύτεροι, θεωρεῖται λογικὸν ἐν ποσοστὸν καθαροῦ κέρδους 30-40%.

ΤΡΙΤΟΝ: Ἡ Ἀποστολὴ ἀντιτίθεται εἰς τὸν ἄνευ ἐπαρκοῦς γνώσεως τῶν ἀναγκαίων στοιχείων γενόμενον καθορισμὸν τῶν τιμῶν βιομηχανικῶν προϊόντων ὑπὸ τοῦ Κράτους.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ: Ἡ Ἀποστολὴ ἀντιτίθεται εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν, ἣτις ἐπιδεικνύεται συχνὰ ὑπὸ τῶν ἐντεταλμένων τὴν παρακολούθησιν τῶν τιμῶν κρατικῶν ὀργάνων.

ΠΕΜΠΤΟΝ: Ἡ Ἀποστολὴ ζητεῖ τὴν κἀτάργησιν πάσης ἀναδρομικῆς φορολογίας.

ΕΚΤΟΝ: Ἡ Ἀποστολὴ ζητεῖ ὅπως μεταρρυθμισθῇ τὸ σύστημα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Βάσει τοῦ σήμερον κρατοῦντος πληθωρικοῦ συστήματος, ἐκάστη ἐπιχείρησις ὑπέχει ποικίλας εὐθύνας εἰσφορᾶς εἰς ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα. Ὑπελογίσθη, ὅτι εἰς τινὰς περιπτώσεις, ἡ κατάστασις αὕτη ἀπολήγει εἰς ὑποχρέωσιν μιᾶς ἐπιχειρήσεως νὰ καταβάλλῃ εἰς ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμισυ σχεδὸν τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ της. Ἐπὶ πλέον, κατὰ τοὺς Ἀμερικανούς ἐμπειρογνώμονας, τὸ κόστος παραγωγῆς εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἐπιβαρύνεται ὑπερμέτρως ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν νὰ καταβάλλουν μεγάλας ἀποζημιώσεις εἰς ἀπολυμένους ἐργάτας μὲ πολυετῆ ὑπηρεσίαν.

ΕΒΔΟΜΟΝ: Σύμφωνα με τὰς μελέτας τῆς Ἀποστολῆς εἶναι ὑπέρογκα τὰ ἔξοδα φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως τῶν προϊόντων, μεγάλη δὲ ἐπίσης ἡ καθυστέρησις εἰς τὴν ἐκφόρτωσιν. Σχετικῶς ἐσημειώθη πρὸ ἀρκετῶν μηνῶν ὑπὸ τῆς Ἀποστολῆς ἡ περίπτωσις μιᾶς ἐπιχειρήσεως, ἣτις παρήγγειλεν ἐξ Ἀγγλίας ποσότητα ἑνὸς τόννου ἀπαραιτήτου εἰς αὐτὴν πρώτης ὕλης. Ἡ τιμὴ πωλήσεως καὶ μεταφορᾶς τοῦ προϊόντος ἀνῆλθεν εἰς ἓν περίπου ἑκατομμύριον δραχμῶν. Ἡ μεταφορὰ εἰς Πειραιᾶ ἐγένετο ἐντὸς ἑννέα ἡμερῶν. Ἡ παράδοσις τοῦ προϊόντος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἀπήτησεν ἓν ἀκόμη ... δῖμηνον, διότι ἐχρειάσθη νὰ ὑπολογισθοῦν καὶ καταβληθοῦν 26 διαφορετικαὶ ἐπιβαρύνσεις κατὰ τὴν ἐκφόρτωσιν, αἱ ὁποῖαι τελικῶς συνεποσώθησαν εἰς ἓν σχεδὸν ἑκατομμύριον δραχμῶν.

ΟΓΔΟΟΝ: Ἡ Ἀποστολὴ φρονεῖ ὅτι ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν ἀρχῶν δὲν ἐπιδεικνύεται πάντοτε τὸ ἀναγκαῖον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας. Οὕτω ἀναφέρονται εἰς τοὺς Κύκλους τῆς Ἀποστολῆς παραδείγματα παραγγελίας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν βιομηχανικῶν προϊόντων τὰ ὁποῖα θὰ ἦτο δυνατόν εὐχερῶς νὰ παραχθοῦν ὑπὸ τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας. Ἐπίσης ἡ Ἀποστολὴ φρονεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν συντονίζει ἐπαρκῶς τὸν καθορισμὸν τῶν τιμῶν ἀσφαλείας διὰ γεωργικὰ προϊόντα μετὰ

ἀνάγκας τῆς βιομηχανίας. Ἀποτέλεσμα τούτου ὑπῆρξε νὰ πληγοῦν βαρύτερα οὐσιώδεις βιομηχανίαι, ὡς ἡ βιομηχανία μετᾶξης.

ΕΝΑΤΟΝ: Κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς Ἀποστολῆς, πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῆ διὰ παντὸς δυνατοῦ μέσου ὁ ὑποβιβασμὸς τοῦ ἐπιτοκίου, τὸ ὁποῖον σήμερον εἶναι μέγιστον ἐμπόδιον εἰς τὴν αὕξησιν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς. Πρὸς τοῦτο θὰ ἐπανεξετασθῆ τώρα ἡ δυνατότης ἀσκήσεως ἐλαστικωτέρας πολιτικῆς ἀπὸ τὴν Νομισματικὴν Ἐπιτροπὴν. Ἡ ὑπάρχουσα ἐλπίς εἶναι, ὅτι μετὰ τὴν βελτίωσιν τῆς γενικῆς καταστάσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα θὰ ἐλαττωθῆ ἡ παρατηρηθεῖσα κατὰ τὰ παρελθόν διάθεσις πρὸς χρῆσιν πιστῶν δι' ἐπενδύσεις εἰς χρυσᾶς λίρας, ἢ δι' ἄλλας μὴ παραγωγικὰς τοποθετήσεις. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ Ἀποστολὴ θεωρεῖ, ὅτι τὸ καλλίτερον παντὸς ἄλλου μέσου διὰ τὸν ὑποβιβασμὸν τοῦ ἐπιτοκίου εἶναι ἡ προθυμία τοῦ ἀποθησαυρισμένου εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἢ ἐξαχθέντος εἰς τὸ ἐξωτερικὸν κεφαλαίου νὰ δραστηριοποιηθῆ καὶ πάλιν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς. Τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὑπολογίζεται κατὰ προσέγγισιν ὑπὸ τινῶν Ἀμερικανῶν ἐμπειρογνομόνων εἰς τὸ ἰσοδύναμον περίπου 400 ἑκατομμυρίων δολλαρίων. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἐπέλθῃ ἀσφαλῶς ἡ ἀπαιτουμένη ἀναζωογόνησις τῆς πίστεως.

Παρατηρείται σχετικῶς ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν, ὅτι ὠρισμένοι βιομηχανίαι κατώρθωσαν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη νὰ ἀναπτυχθοῦν παρὰ τὰς γενικὰς διαμαρτυρίας περὶ σπάνιος κεφαλαίων κινήσεως. Τοῦτο συμβαίνει ἰδίᾳ μὲ τὴν σιδηροβιομηχανίαν. Ἐπίσης σχολιάζεται ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἀμερικανῶν τὸ γεγονός, ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν ἔγινε ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους Ἑλληνικοὺς κύκλους οὐδεμία συγκεκριμένη πρότασις διὰ τὸν τρόπον ὑποβιβασμοῦ τοῦ ἐπιτοκίου.

Αὐτὰ εἶναι κατὰ τοὺς Ἀμερικανούς τὰ κυριώτερα ἐμπόδια εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας. Ἀποτέλεσμά των εἶναι ὁ περιορισμὸς τῆς παραγωγῆς, ἡ ἀνεπαρκὴς ἀνανώσεις τοῦ βιομηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς χώρας καὶ ἡ τάσις τῆς βιομηχανίας νὰ βλέπη τὴν σωτηρίαν της εἰς γενικὰ ἢ εἰδικὰ μέτρα κρατικῆς προστασίας. Ὡς ἐκδήλωσις χαρακτηριστικῆ τῆς σήμερον κρατούσης καταστάσεως ἀναφέρεται τὸ γεγονός, ὅτι θὰ ἤρκουν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς παραγωγῆς εἰς τὸ σημερινὸν ἐπίπεδόν της 65.000 ἀντὶ τῶν σήμερον ἀπασχολουμένων 125.000 ἐργατῶν. Ἡ κατάστασις αὕτη δὲν συμφέρει πραγματικῶς εἰς τοὺς ἐργάτας, ἐφ' ὅσον συνοδεύεται ἀπὸ περιορισμένην δραστηριότητα καὶ ἀπὸ χαμηλὰ ἡμερομίσθια λόγῳ τῆς μικρᾶς παραγωγικότητος τῆς ἐργασίας.

ΤΑ ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΜΕΤΡΑ

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως, ἡ Ἀποστολὴ ζητεῖ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ θεσπίσῃ ὠλοκληρωμένον βιομηχανικὸν πρόγραμμα. Οὕτω, ἐπὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω μέτρων, ἡ Ἀποστολὴ ἐπιθυμεῖ κατὰ πρῶτον λόγον τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Ἑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας εἰς τρόπον ὥστε τοῦτο νὰ παύσῃ νὰ εἶναι «Ἑπουργεῖον ἐκδόσεως ἀδειῶν εἰσαγωγῆς» καὶ νὰ δυνηθῇ νὰ χαράξῃ βιομηχανικὴν πολιτικὴν. Πρόκειται οὕτω νὰ ἰδρυθῇ εἰς τὸ Ἑπουργεῖον ἰδιαιτέρα Γενικὴ Διεύθυνσις Βιομηχανίας, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ὑπαχθοῦν ὅλαι αἱ ἀπασχολούμεναι μὲ τὰ βιομηχανικὰ καὶ μεταλλευτικὰ ζητήματα ὑπηρεσίαι τοῦ Κράτους. Αὕτη ἐν συνδυασμῶ μὲ ἰδρυθησόμενον Συμβούλιον Βιομηχανίας, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἐκπροσωποῦνται οἱ Βιομήχανοι, θὰ ἡμπορέσῃ νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν ληπτέων πρακτικῶν μέτρων. Ἡ Ἀποστολὴ ἐπιθυμεῖ ὅπως τὸ κράτος ἐγκαινιάσῃ πολιτικὴν θετικῆς ὑποβοηθήσεως τῶν οὐσιωδῶν βιομηχανιῶν, ἰδίᾳ δὲ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἐπεξεργάζονται ἐγχωρίας πρώτας ὕλας ἢ ἐξυπηρετοῦν οὐσιώδεις ἐσωτερικὰς ἀνάγκας, ἢ δύνανται ἀναπτυσσόμεναι νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ ἰσοζυγίου ἐξωτερικῶν πληρωμῶν τῆς χώρας.

Κατὰ δευτερον λόγον ἡ Ἀποστολὴ ἐπιθυμεῖ ἐξίσωσιν κατὰ τὸ δυνατόν τῶν συνθηκῶν ἐργασίας δι' ὅλας τὰς βιομηχανίας ἀνὰ τὴν χώραν. Τὰ πρῶτα βήματα

ἔγιναν ἤδη μὲ τὴν κατάργησιν τῶν διοδίων. Ἦδη ἡ Ἀποστολή ἐπιδιώκει ὅπως παύσῃ ἡ ἄνετος φορολογικὴ ἐπιβάρυνσις τῆς παροχῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς τὰς διαφόρους περιοχὰς τῆς χώρας. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἀποκέντρωσις τῆς βιομηχανίας καὶ νὰ αὐξηθῇ ἡ χρησιμοποίησις ἐγχωρίων πρώτων ὑλῶν.

Εἶναι ἀπαραίτητος ἐπίσης ἡ λήψις νομοθετικῶν μέτρων διὰ τὴν ἐνθάρρυνσιν τῆς εἰσροῆς ξένων κεφαλαίων, ἧτις θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν γενικὴν ἀναζωογόνησιν τῆς ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν χώραν. Ἡ Ἀποστολή παρητήρησε μετὰ λύπης τὴν καθυστέρησιν ἧτις σημειοῦται εἰς τὰς σχετικὰς μελέτας τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Ἦδη καταβάλλει προσπάθειαν νὰ ἐπιτύχῃ τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἐμμέσως, ἐνθαρρύνουσα ξένους οἴκους νὰ ἐπενδύσουν κεφάλαια διὰ τὴν βάσει συγχρονισμένων μεθόδων ἐξόρυξιν σπουδαίων μεταλλευμάτων τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς τὴν χώραν, ὡς ὁ βωξίτης, ὁ μόλυβδος, τὸ μαγγάνιον, ὁ μαγνησίτης καὶ τὸ ἀντιμόνιον. Θετικαὶ προτάσεις ἐκ μέρους ξένων οἴκων θὰ ἐκμαιεύσουν τελικῶς, ὡς ὑπολογίζεται, τὰ ἀναγκαῖα νομοθετικὰ μέτρα ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Ἀποστολή τέλος ἐπιθυμεῖ τὴν ἀνάληψιν ὠλοκληρωμένου προγράμματος διὰ τὴν δημιουργίαν τεχνικῶν στελεχῶν, καὶ ἰδίᾳ εἰδικευμένων ἐπιστατῶν, εἰς τὴν βιομηχανίαν. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ διευκολυνθῇ

ὁ συγχρονισμὸς τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς βιομηχανίας καὶ θὰ αὐξηθοῦν ἡ παραγωγικότης τῆς ἐργασίας καὶ αἱ ἀπολαυαὶ τῶν ἐργατῶν. Ἰδιαιτέρα προσπάθεια θὰ πρέπη νὰ καταβληθῇ εἰς τὸν τομέα τῆς συντηρήσεως τῶν μηχανῶν, ὅπου ὑστεροῦν πολὺ αἱ Ἑλληνικαὶ ἐπιχειρήσεις.

Αὐτὸ εἶναι τὸ γενικὸν πλαίσιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς Ἀποστολῆς θὰ καταστῇ πλήρως ἀποδοτικὴ ἡ προσπάθεια μακροπροθέσμου χρηματοδοτήσεως καὶ δημιουργίας νέων βιομηχανιῶν ποὺ ἀποτελεῖ τὸ ἕτερον σκέλος τοῦ βιομηχανικοῦ προγράμματος. Σκοπὸς τῆς βιομηχανικῆς πολιτικῆς τοῦ Κράτους πρέπει νὰ εἶναι νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τοὺς ἡγέτας τῆς βιομηχανίας τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐπιτελοῦν χρήσιμον ἔργον καὶ ὅτι προστατεύονται ἐξ αὐτοῦ οἱ βασιζόντες τὰς ἐπιχειρήσεις των εἰς ὑγιεῖς ἀρχὰς καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν προσπάθειαν αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ὑποβιβασμοῦ τοῦ κόστους. Ἡ Κυβέρνησις, συμφώνως πρὸς τὴν διαπίστωσιν τῆς ἀμερικανικῆς ἐκθέσεως, πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν διττὴν πλάνην ὅτι ἡ βιομηχανία ἤμπορεῖ νὰ φέρῃ συνεχῶς αὐξὸν φορολογικὸν βᾶρος καὶ ὅτι ἡ πληθώρα φορολογικῶν ἐπιβαρύνσεων εἶναι προτιμητέα ἀπὸ τὴν ἀπλότητα εἰς τὸ φορολογικὸν σύστημα.

Μετὰ τὰς προχθεσινὰς δηλώσεις τοῦ κ. Πόρτερ, αἱ ὁποῖαι διαδέχονται ἄλλας ἐκδηλώσεις τοῦ ἐνδιαφεροντός του διὰ τὸ βιομηχανικὸν πρόβλημα, πρέπει νὰ ἀναμένεται ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀποστολῆς θὰ ἐπιληφθῇ συντόμως τῆς λεπτομερειακῆς μελέτης τοῦ ὄλου

θέματος καὶ θὰ διαβιβάσῃ τὰς σχετικὰς ἀντιλήψεις του εἰς τὴν Κυβέρνησιν.»

Αὐτὰ ὅλα ἐπίστευον καὶ πιστεύουν οἱ Ἀμερικανοί. Δυστυχῶς ὅμως δὲν τὰ πιστεύουν καὶ οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες Κυβερνῆται.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

«Ἐπειδὴ», λέγει ὁ Νικηφόρος Γρηγορᾶς, «ἔβλεπε ὁ βασιλεὺς τὸν ρωμαϊκὸν πλοῦτον νὰ παραγκωνίζεται ἀπὸ τὰς εἰσαγωγὰς ξένων ἐμπορευμάτων ἐκ Σηρῶν, Βαβυλωνίων, Ἀσσυρίων καὶ Ἰταλῶν, ἐξέδωκε τὸ ἀκόλουθο διάταγμα :

Κανεῖς ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους νὰ μὴ μεταχειρίζεται προϊόντα τῆς ἀλλοδαπῆς, ἂν δὲν θέλει, ὅποιος καὶ ἂν εἶναι, κι ὁ ἴδιος κι ἡ γενιά του νὰ εἶναι ΑΤΙΜΟΙ, ἀλλὰ μονάχα ὅσα ἡ γῆ τῶν Ἑλλήνων καὶ τὰ χέρια τῶν Ἑλλήνων παράγουν»*.

* «Ὁ Βασιλεὺς ἐξήνεγκε δόγμα, μηδὲνα τῶν ὑπηκῶν χρῆσθαι αὐτοῖς, εἰ μὴ βούλοιτο, ὅστις ποτ' ἄρ' εἶη, αὐτός τε καὶ τὸ γένος ἄτιμος εἶναι, ἀλλ' ἢ μόνοις τοῖς ὅσα ἡ Ρωμαίων γῆ γεωργεῖ καὶ αἱ Ρωμαίων ἀσκοῦσι χεῖρες»¹

¹ Ἐταιρεία Βυζαντινῶν Σπουδῶν, Πλάτωνος Ροδοκανάκη, «Ἡ Βασίλισσα καὶ αἱ Βυζαντιναὶ Ἀρχόντισσαι», σελ. 79.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΕΤΕ ΠΟΙΟΥΣ ΨΗΦΙΖΕΤΕ

ΠΑΝΟΣ Γ. ΚΕΡΑΣΣΩΤΗΣ

ΚΛΑΣΤΟ-Υ-ΦΑΝΤΟΥΡΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ — Τ. ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

ΕΠΕΚ-ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η 25ΤΟΜΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΟΥ Γ. ΚΕΡΑΣΣΩΤΗ

	Σελ. Είκ.
1. 'Ο 'Ανθρωπος και ὁ 'Αργαλειός.....	127—230
2. 'Η Βαμβακοκλωστική.....	300—140
3. Δαντέλλα	130— 75
4. Είδικαί Ραπτομηχαναί	64— 68
5. Αί Ραπτομηχαναί	176—110
6. 'Η Βαφική, Μέρος Α'	110— 14
7. 'Από τὸ Βασίλειον τῶν φυτῶν εἰς τὸ κλω- στήριον	96— 28
8. 'Η Μέταξα	72— 22
9. 'Η κλωστοῦφαντουργία ἀνάμεσα στοὺς αἰ- ῶνες	120— 28
10. 'Η Ἑλληνική κλωστοῦφαντουργία κάτω ἀπὸ τὸ φακὸ τῆς ἀμερόληπτης ἱστορίας.....	62
11. Τὸ ἔριο, ἡ ἔριοπαραγωγή καὶ ἡ ἔριουργία διὰ μέσου τῶν αἰῶνων.....	44
12. 'Ἦταν, εἶναι ἢ μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ Ἑλλάς βιο- μηχανική χώρα;	72
13. Συνθετικὲς ἴνες	190—106
14. 'Η Ραιγιὸν (Μεγάλο σχῆμα)	120—105
15. Τρεῖς χιλιάδες χρόνια τῆς Ἐθνικῆς μας Οἰ- κονομίας μετὰ τὴ φωνὴ τῶν Εἰκόνων	72—120
16. Ἀντίλαλοι ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς Κατοχῆς	254
17. 'Η Ἑλλάς ὑπῆρξε πάντοτε βιομηχανική χώρα	16
18. Βαφική. Μέρος Β'	16
19. 'Ο 'Αργαλειός καὶ ἡ ὑφαντικὴ στοὺς θρύλους καὶ τὰ τραγούδια	32
20. 'Ο πόλεμος τῆς Δημιουργίας	32
21. Ἐπαρχιακὴ Πολιτικὴ καὶ Ἐπαρχιακὴ Βιομη- χανία	46
22. Τὸ ἀπλοποιημένον μονοτονικὸ σύστημα	29— 4
23. Σημερινὴ κατάστασις τῆς κλωστοῦφαντουρ- γίας Ἐρίου καὶ Βάμβακος	26
24. Πῶς εἶδα τὴ Γιουγκοσλαβία	32— 6
25. 'Η ζωὴ τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ βιομηχανία της	32— 6

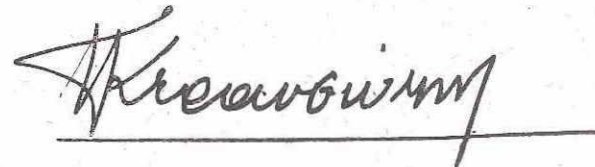
ΠΑΝΟΣ Γ. ΚΕΡΑΣΣΩΤΗΣ
ΚΛΩΣΤΟΪΦΑΝΤΟΥΡΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
τ. ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΙΑ ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Πιστεύοντας στο πραγματικό και θετικό ενδιαφέρον σας για κάθε μελέτη σχετική με την βιομηχανία με χαρά Σας προσφέρω τὸν τελευταῖο μου τόμο «Δὲν εἶναι δασμοβίωτος ἡ Βιομηχανία».

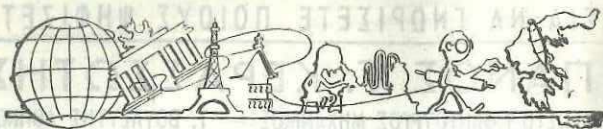
Ἐπιθυμῶ συγχρόνως νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ θελήσετε νὰ μοῦ στείλετε τυχὸν παρατηρήσεις σας ἢ καὶ οἰασδήποτε ἄλλας κρίσεις σας, ἰδίως στὰ σημεῖα ἐκεῖνα τὰ ὅποια θὰ ἐθεωρούσατε ὅτι δὲν ἀνταποκρίνονται πλήρως στὶς ἀντιλήψεις ἢ τίς γνώμες σας ἢ χρειάζονται τυχὸν κάποιαν συμπλήρωσιν.

Κρίνω σκόπιμον νὰ θέσω ὑπ' ὄφιν σας ὅτι τὰ στοιχεῖα αὐτὰ θὰ μοῦ ἦταν πολὺ χρήσιμα κατὰ τὴν ἐπανεκδόση τοῦ τόμου, συμπληρωμένην μετὰ τίς ἐγκυρες γνώμες ἐκείνων ποὺ ὑπηρετοῦν τὴν Ἑλληνικὴν Βιομηχανίαν.

Κατοικία Εὐπαλίου 7—τηλ. 870 - 075
Γραφεῖον Αἰόλου 53 ΠΙ—τηλ. 34 - 204

1. ΠΟΥ ΕΣΠΟΥΔΑΣΑ

Εσπούδασα στο Κέμνιτς και στο Βερολίνο, στην Ανωτάτη Textil (Κλωστούφαντουργική) Σχολή, της οποίας είμαι απόφοιτος.

Ειργάσθην ως βοηθός και επιμελητής του δόκτορος Joseph Worm, πρυτάνεως της Κλωστούφαντουργικής Σχολής του Κέμνιτς.

Έχω μετεκπαιδευθή διά σειράς πρακτικών ασκήσεων σε διάφορα Κλωστούφαντουργικά Εργοστάσια της Γερμανίας, της Ελβετίας και της Γαλλίας.

2. Η ΕΩΣ ΤΩΡΑ ΔΡΑΣΙΣ ΜΟΥ

α) Στον πρακτικό τομέα:

Ίδρυσα Πρότυπον Τεχνικόν Γραφείον εις Αθήνας υπό την επωνυμίαν: «TEXTIL KERASSOTIS» από του 1933—1950, με διαρκή έκδεις μηχανημάτων (Κύπρου 41, Τηλ. 80-201).

Δια του Τ. Γραφείου επραγματοποιήθησαν 27 εγκαταστάσεις Κλωστούφαντουργικών (TEXTIL) Βιομηχανιών και Βιοτεχνιών.

Ευρεσιτεχνίαι μου (Textil)

Διεθνείς και Ελληνικαί, εγκριθείσαι και κατακυρωθείσαι επ' ονόματί μου, μερικαί δε και τεθείσαι εις εφαρμογήν.

β) Στον πνευματικό τομέα:

Α'. Εκδότης και Διευθυντής του πρώτου και μοναδικού εν Ελλάδι τεχνικού (Textil) περιοδικού από του 1938 υπό τον τίτλον «Κλωστούφαντουργική Εγκυκλοπαιδεία».

Β'. Συγγραφεύς και εκδότης 19 τεχνικών συγγραμμάτων με 1941 σελίδες και 1102 εικόνες.

Διαλέξεις:

Επραγματοποίησα σειράν εκ 35 δημοσίων τεχνικών διαλέξεων επί κλωστούφαντουργικών θεμάτων (Θέατρα Αλικής, Κεντρικών, Αρχαιολογική Εταιρία κτλ.) καθώς και σειράν διαλέξεων διά τους εργάτας εις τα Εργοστάσια.

Διδασκαλία:

Σειρά ειδικών μαθημάτων Textil εις το Τεχνικόν Γραφείον μου, διά των οποίων ανεδείχθησαν τεχνικοί, διευδύνοντες σήμερον πολλά Εργοστάσια του τόπου.

ΨΗΦΟΦΟΡΟΙ: Ο ΤΟΠΟΣ ΘΕΛΕΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΘΑΡΡΑΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΠΟΥ ΝΑ ΞΕΡΟΥΝ ΤΙ ΘΕΛΟΥΝ

γ) Γενικά:

Από του 1933 τεχνικός σύμβουλος διαφόρων Εργοστασίων, Κρατικών Υπηρεσιών, από του 1948 της ΚΥΔΕΠ (βιομηχανοποιήσις βάμβακος), διαφόρων Σωματείων κλπ.

— Μέλος του Πανελληνίου Συνδέσμου Κλωστούφαντουργών Επιστημόνων, μέλος του Δ. Συμβουλίου της Εταιρείας «Επιστήμη - Ανοικοδόμησις».

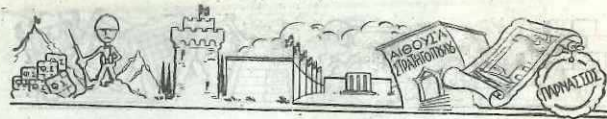
— Εισηγητής, Δημιουργός και Διευθυντής της Δ/σεως Κλωστούφαντουργίας του Υπουργείου Εφοδιασμού επί Κυβερνήσεων Βούλγαρη, Βαρβαρέσου και Σοφούλη 1945-1946.

— Τεχνικός σύμβουλος της Ομοσπονδίας Καταναλωτικών Συνεταιρισμών Ελλάδος (Ο.Κ.Σ.Ε).

— Τεχνικός Σύμβουλος της Φανέλλας του Στρατιώτου.

— Δημιουργός της Α' Πανελληνίου Εκθέσεως «Τό Ελληνικόν Υφασμα», Σταδίου 26, Αθήναι, 1949.

— Οργανωτής των Α' και Β' μεταπολεμικών Διεθνών Εκθέσεων Θεσνίκης εις τον τομέα της Κλωστούφαντουργίας. (Τρία χρυσά μετάλλια).

— Οργανωτής της Α' Πανελληνίου Εκθέσεως της Ελληνικής Οικονομίας, Στατιστικών Δειγμάτων και Εικόνων, Αίθουσα Εκθέσεων Παρνασσού 30 Ιουνίου-31 Αυγούστου 1952.

— Τεχνικός και Διοικητικός σύμβουλος των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας.

— Τεχνικός Σύμβουλος της Ενώσεως Συνυμών καταναλώσεως Δημοσίων Υπαλλήλων.

— Μέλος του Διοικ. Συμβουλίου του Γυμναστικού Συλλόγου «ΑΠΟΛΛΩΝ».

δ) Στη δημοσία ζωή:

Η πρώτη σοβαρά επαφή μου με την δημοσίαν ζωήν του τόπου συνέπεσε με την άφιξιν των πρώτων υλών (βαμβάκι, μαλλί) της Ούνρα. Ο αντιπρόεδρος της τότε Κυβερνήσεως μου ανέθεσε (δια της υπ' αριθ. 37.937 της 25 Αυγούστου 1945 αποφάσεως) την ίδρυσιν, οργάνωσιν και διεύθυνσιν της νέας υπηρεσίας του Υπουργείου Εφοδιασμού: «Διεύθυνσις Κλωστοϋφαντουργίας».

Η Διεύθυνσις αυτή υπήρξε δια το Υπουργείον όχι μόνον πρότυπον δράσεως και πρακτικής αντιλήψεως, αλλά και εισηγήτρια νέων μεθόδων εργασίας και διοικητικού ελέγχου, πράγμα που επιβεβαιώνεται από τας σχετικές εκθέσεις του κ. Βαρβαρέσου.

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ Κ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ

Ο κ. Βαρβαρέσος μετά την παραίτησίν του μου απηύθυνε την εξής επιστολήν:

Εν Αθήναις τη 2 Οκτωβρίου 1945

Φίλε κ. Κερασσώτη,

Αναχωρών εξ Ελλάδος επιθυμώ να σας εκφράσω τας θερμάς μου ευχαριστίας δια την πολύτιμον συνδρομήν την οποίαν μου παρέσχετε ως διευθυντής Κλωστοϋφαντουργίας εν τω Υπουργείω Εφοδιασμού.

Η δραστηριότης και ο ζήλος μετά των οποίων επελήφθητε του έργου όπερ σας ανετέθη επέτρεψαν εις μίαν νεοσύστατον υπηρεσίαν λειτουργούσαν υπό μυρίας δυσχερείας, όπως εκπληρώση επιτυχώς τον προορισμόν της, την εξασφάλισιν δηλ. των συμφερόντων του Κοινού.

Είμαι βέβαιος ότι θα συνεχίσητε εν τω αυτώ πνεύματι προσφέρων τας υπηρεσίας σας προς την χώραν.

Μετά πλειστής τιμής
Κ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ

ΔΥΟ ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ ΚΕΡΑΣΣΩΤΗ

Διανομή δωρεάν υφασμάτων
εις τους Δημοσίους Υπαλλήλους

ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ,

Μην ξεχνάτε ότι επί Κυβερνήσεως Σοφούλη, το 1946, ΕΓΩ ανέλαβα ΥΠΕΥΘΥΝΑ την δέσμευσιν και την ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΝΟΜΗΝ υφασμάτων εις τους Δημοσίους Υπαλλήλους.

Α' ΔΙΑΝΟΜΗ (1946) 93.059 κουστουμιών από υφάσματα εκλεκτής ποιότητας.

1946 · Σύνολον Δημοσίων Υπαλλήλων
69.087

*Ανδρικά κουστούμια	50.293
Γυναικεία »	18.794
	<u>69.087</u>

Τα υπόλοιπα 23.972 εις

Υπαλλήλους ΣΕΚ άνδρας η γυναίκας	3.406
« ΣΠΑΠ »	3.544
Αγροτικής Ασφαλείας	12.422
Αστυνομία Πόλεων	3.219
Χωροφυλακή	1.381
	<u>23.972</u>

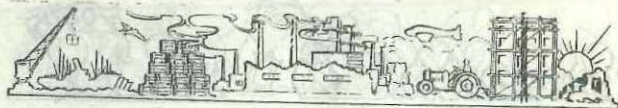
Β' ΔΙΑΝΟΜΗ (1950)

Επίσης το 1950 επί Κυβερνήσεως Πλαστήρα ΕΓΩ επραγματοποίησα την από ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ ΕΚΚΡΕΜΟΥΣΑΝ ΥΠΟΣΧΕΣΙΝ των διαφόρων Κυβερνήσεων περί δωρεάν διανομής υφασμάτων εις τους Δ. Υπαλλήλους:

72.445 κουστουμιών

Εις Δημοσίους Υπαλλήλους, ανδρικά και γυναικεία	67.971
Εις Δημοτικά Νοσοκομεία, ορφανοτροφεία, παιδικούς σταθμούς, ΣΕΚ κτλ.	4.474
	<u>72.445</u>

Η συγκέντρωσις και η δωρεάν διανομή υφασμάτων θα εσυνεχίζετο και εις τους ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ και ΕΡΓΑΤΑΣ αλλά δεν επραγματοποιήθη λόγω της διασπάσεως του Κέντρου και της αποχώρησεως του Πλαστήρα. ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗ και αυτή όπως και αι άλλαι δύο όταν εκλεγώ.

3. ΓΙΑΤΙ ΠΟΛΙΤΕΥΟΜΑΙ

Διότι πιστεύω ότι έχω τον πόθον και την θέλησιν να εξακολουθήσω εργαζόμενος θετικώς διά το Έθνος, υποστηρίζων την ενίσχυσιν και ανάπτυξιν των ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΤΑΞΕΩΝ αι οποία τόσον ηγνοήθησαν κατά το παρελθόν.

4. ΠΟΘΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΜΟΥ

—Αναστήλωσις της ΕΡΓΑΣΙΑΣ. Σ' αυτήν θα στηριχθή η επιβίωσις του Έθνους.

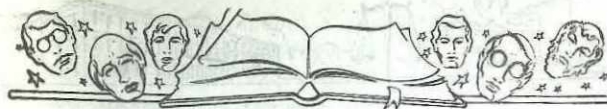
—Ενίσχυσις της παραγωγής—Διαρκής βελτίωσις της ποιότητος—Αύξησις των προϊόντων—Εν τη καταναλώσει το κέρδος.

—Χρηματοδότησις των παραγωγικών τάξεων.

—Ανύψωσις του βιωτικού επιπέδου των εργαζομένων.

—Δημιουργία Λαϊκών Εργαστηρίων, Ινστιτούτων Ερευνών και Μελετών γύρω από τους διάφορους κλάδους.

—Εξαγωγή Ελληνικών προϊόντων εις το εξωτερικόν. Ανάπτυξις του εξωτερικού εμπορίου.

Σ' Εσάς απευθύνομαι σήμερα :

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ :

—Ο τόπος ευρίσκεται εις την κρισιμωτέραν καμπήν της ιστορίας του. Το έργο της διαφώτισεως σε σάς ανήκει.

— Η ευθύνη σας απέναντι της ιστορίας είναι μεγάλη.

— Είναι ανάγκη να παταχθή η μικροπολιτική, ο άκρατος κομματισμός, η πολιτική εκμετάλλευσις του λαού, ο πολιτικός επαγγελματισμός.

— Χρειάζεται η πνευματική σας επιστράτευσις.

— Οι καιροί δεν επιτρέπουν αδιαφορίαν, αμέλειαν, αδράνειαν.

ΜΕ ΤΟΝ ΚΕΡΑΣΣΩΤΗΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΘΑ ΕΙΣΘΕ
ΗΣΥΧΟΙ ΟΤΙ Η ΨΗΦΟΣ ΣΑΣ ΔΕΝ ΕΠΗΓΕ ΧΑΜΕΝΗ

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΜΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΛΗΞΑΣΑΝ ΠΕΡΙΟΔΟΝ

ΤΙ ΥΠΕΣΤΗΡΙΞΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ

Αποσπάσματα από τα επίσημα πρακτικά (21-3-52)

Υπεστήριξα :

- Την απαγόρευσιν εισαγωγής οιασδήποτε είδους το οποίον κατασκευάζεται επαρκώς εις τον τόπον μας. Τοιουτοτρόπως θα ενισχυθή η Ελληνική παραγωγή, η Βιομηχανία και θα εύρουν εργασίαν πολλοί άνεργοι.
- Την απαγόρευσιν εξαγωγής οιασδήποτε πρώτης ύλης δυναμένης να επεξεργασθή εις τον τόπον.
- Να διευκολυνθή η εισαγωγή πρώτων υλών δια την Βιομηχανίαν και την Βιοτεχνίαν.
- Την ενίσχυσιν της Ελληνικής παραγωγής εις όλους τους τομείς και να καταβληθή προσπάθειά εις τον Λαόν να αγαπήση με φανατισμόν ό,τι παράγει ο τόπος μας.

- Την αναθεώρησιν όλων των συμβάσεων μεταξύ εργοδοτών και ξένων τεχνιτών, και την απαγόρευσιν του λοιπού της προσκλήσεως και προσλήψεως αλλοδαπών τεχνιτών ή επιστημόνων όταν ούτοι δεν είναι τελείως απαραίτητοι, ως επίσης την μη ανανέωσιν των υπαρχουσών συμβάσεων.
- Την βοήθειαν και ενίσχυσιν δια παντός τρόπου της εξαγωγής Ελληνικών Βιομηχανικών και Γεωργικών προϊόντων.
- Την καταπολέμησιν του λαθρεμπορίου με αυστηρά μέτρα και την κατά κάποιον τρόπον πώλησιν εις την αλλοδαπήν των λαθραίων εμπορευμάτων δια να αποτραπή η ανεργία εις τον τόπον μας.
- Την διευκόλυνσιν του παραγωγικού κόσμου δια της προεξοφλήσεως γραμματίων ίσου τουλάχιστον ποσού με τα γενικά έξοδα εκάστης επιχειρήσεως.
- Την μετατροπήν των μονάδων μετρήσεως ήτοι της οκάς εις κιλόν και του πήχεως εις μέτρον.
- Την ελευθέραν πώλησιν όλων των αγαθών βάσει υπευθύνου κοστολογήσεως υπό του πωλητού με βάσιν το θεμιτόν κέρδος.
- Την εφαρμογήν τυποποιημένων λαϊκών υφασμάτων, υποδημάτων, κονσερβών κλπ. με χαμηλόν κόστος.
- Την ενίσχυσιν της ατομικής πρωτοβουλίας δια παντός τρόπου.
- Την συστηματοποίησιν των διανομών εις υπαλλήλους και εργατας.

(ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 2222)

(Επίσημα Πρακτικά της Βουλής 18)9)1952)

Π. Κερασαώτης. Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτραπή να είπω ολίγες λέξεις διά να δικαιολογήσω την πρότασίν μου. Το φαινόμενον της ανεργίας κ. κ. συνάδελφοι είναι απαράδεκτον διά την Ελλάδα την στιγμήν κατά την οποίαν άλλα Κράτη όπως η Γιουγκοσλαβία προστατεύουν με φανατισμόν την Εθνικήν των παραγωγήν και απαγορεύουν την εισαγωγήν οιοδήποτε είδους το οποίον κατασκευάζεται επαρκώς εις τον τόπον. Ενώ ημείς αντιθέτως πράττομεν. Και διά των διαφόρων συμβάσεων και μεθόδων εισάγομεν είδη τα οποία κατά κόρον κατασκευάζονται ενταύθα προς μεγίστην οικονομικήν βλάβην μας.

Κύριε Υπουργέ, το μέτρον της απολύσεως εις επιχειρήσεις απασχολούσας άνω των 50 εργατών είναι απαράδεκτον. Διότι εις την Ελλάδα τοιαύται επιχειρήσεις είναι ελάχισται. Ενώ αντιθέτως κάτω των 50 εργατών υπάρχουν 2350 τοιαύται. Εις τας επιχειρήσεις αυτάς απασχολούνται τα 3)4 των εργατών. Είναι απαράδεκτον λοιπόν μια επιχείρησις έχουσα 50 υπαλλήλους να μη έχη το δικαίωμα απολύσεως, ενώ ετέρα τοιαύτη με 49 υπαλλήλους να έχη το δικαίωμα να πετάη εις τον δρόμον τους έργάτας και υπαλλήλους της χωρίς κυρώσεις. Προτείνω το νομοσχέδιον να περάση με την τροπολογίαν εκείνην

η οποία δέν δίδει την ευχέρειαν εις τας επιχειρήσεις της απολύσεως αδικαιολογήτως άνω των 10 εργατών.

Ως τόσο το μέτρον αυτό ουδέν θα έχη αποτέλεσμα, εάν αύριο δεν κατατεθή άλλο, διά του οποίου θα απαγορεύεται η εισαγωγή ειδών που κατασκευάζονται εις τον τόπον. Τότε μόνον θα εκλείψη η ανεργία και θα επέλθη η ευημερία εις τον τόπον.

ΨΗΦΟΦΟΡΟΙ:

Εις οιανδήποτε παράταξιν και άν άνήκετε προσδέσατε εις το ψηφοδέλιον σας και τον

ΠΑΝΟΝ ΚΕΡΑΣΣΩΤΗΝ

θερμόν και ζωντανόν υποστηρικτήν των συμφερόντων

ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΟ ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΜΟΝΟΤΟΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το βιογραφικό αυτό σημείωμα ε-
γράφη — όπως και όλα τα είκοσι συγ-
γράμματα μου—με το μονοτονικό σύ-
στημα, το οποίον πρώτος εφήρμοσα
από του 1942 και υπεστήριξα την επι-
κράτησί-του δια την απλοποίησι της
τόσον πολύπλοκης Ελληνικής γραφής.

Ζητήσατε το ειδικό φυλλάδιο που
εξέδωκα για το μονοτονικό σύστημα.
Θα σας αποσταλή δωρεάν. Αποτανθή-
τε : Πάνον Κερασώτην, τηλ. 25.389—
80.201, οδός Καραγιώργη Σερβίας 4
(Πλατεία Συντάγματος).

